

پی‌نوشت‌ها

سرلوحه

1. J. Enriquez and S. Gullans, *Evolving Ourselves: How Unnatural Selection and Nonrandom Mutation Are Changing Life on Earth* (New York: Current, 2017), 180, 259.
2. D. L. Ulin, *The Lost Art of Reading: Why Books Matter in a Distracted Time* (Seattle, WA: Sasquatch Books, 2010), 150.

[نامه نخست]

خواندن، قناریِ ذهن

1. B. Collins, "Dear Reader," in *The Art of Drowning* (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 1995), 3.

۲. ارجاع هم به آینده‌پژوهانی همچون انریکس و گولنزاست، مثلاً این کتاب:

Enriquez and Gullans, *Evolving Ourselves: How Unnatural Selection and Nonrandom Mutation Are Changing Life on Earth*

و هم پژوهشی جدید از اخترفیزیک‌دانان دانشگاه نورث‌وسترن که نشان می‌دهد هریک از ما هم حاوی ماده (اتم‌های کربن، نیتروژن، اکسیژن و غیره) هم از کهکشان خودمان هستیم و هم کهکشان دیگر.
ن.ک:

Monthly Notices of the Royal Astronomical Society, July 26, 2017.

۳. این سرآغاز کتاب دیگرم است:

Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain (New York: HarperCollins, 2007).

4. Duino Elegies: R. M. Rilke, *Duineser Elegien*, trans. A. Poulin, Jr. (Boston: Houghton Mifflin, 1977).

۵. این پروژه تحت حمایت مالی دانشگاه نوتردام در طرح CILA است. من واریک وارد و هنری و تونی لموین داوطلب شدیم تا در مدرسه‌ای در وایالوا در هاوایی معلم شویم، چون آنجا دیگر معلم کافی برای بچه‌ها نبود. بیشتر والدین از جزایر فیلیپین به آنجا آمده بودند تا در کشتزارهای نیشکر کار کنند.

6. See Wolf, *Proust and the Squid*.

۷. استاد آثار کلاسیک در دانشگاه تافتس که بابت آموزش حدوداً یک‌ساله‌اش درباره سقراط و افلاطون همیشه قدر دانش هستم.

8. W. Ong, *Orality and Literacy* (London: Methuen, 1982).

۹. این لفظ را ابتدا اسون بیرکرتس (Sven Birkerts) در *Gutenberg Elegies* به کار گرفت و من به‌طور خاص‌تر (از منظر شناختی) در تحقیقات از آن استفاده کردم. ن.ک:

M. Wolf and M. Barzillai, "The Importance of Deep Reading," *Educational Leadership* 66, no. 6 (2009): 32–37.

مدیون نیکلاس کار هستم که این لفظ را به معنایی کلی در کتاب کم عمق‌ها (*The Shallows*) به کار گرفت، کتابی که عنوان بامسمایی هم دارد.

10. Enriquez and Gullans, *Evolving Ourselves*.

11. M. Proust, *On Reading*, ed. J. Autret, trans. W. Burford (New York: Macmillan, 1971; originally published 1906), 31.

12. R. M. Rilke, *Letters to a Young Poet*, trans. M. D. H. Norton (New York: W. W. Norton, 1954).

نیز ن.ک:

Rilke, *Briefe an einen jungen Dichter* (Wiesbaden: Insel-Verlag, 1952).

این نامه‌ها بین سال‌های ۱۹۰۲ تا ۱۹۰۸ با Franz Xaver Kappus رد و بدل شد.

13. I. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1988).

14. J. S. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 1993).

۱۵. پژوهش‌های همکارانم در کیوریس لرنینگ: پروژه سواد جهانی را در آخرین فصل این کتاب دنبال کنید:

M. Wolf, *Tales of Literacy for the 21st Century* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2016)

این پژوهش‌ها در چهار جلسه در فرهنگستان علوم پاپ در واتیکان ارائه شد. برخی فصل‌ها عبارت‌اند از:

M. Wolf et al., "The Reading Brain, Global Literacy, and the Eradication of Poverty," *Proceedings of Bread and Brain, Education and Poverty* (Vatican City: Pontifical Academy of Social Sciences, 2014);

M. Wolf et al., "Global Literacy and Socially Excluded Peoples," *Proceedings of The Emergency of the Socially Excluded* (Vatican City: Pontifical Academy of Social Sciences, 2013).

16. Dunne, Love's Mind.

17. J. Pieper, *The Silence of St. Thomas*, trans. John Murray and Daniel O'Connor (South Bend, IN: St. Augustine's Press, 1957), 5.

۱۸. این نقل قول از پروست در این اثر آمده است:

M. Edmundson, *Why Reading?* (New York: Bloomsbury, 2004), 4.

[نامه دوم]

زیر سقف بزرگ

1. E. Dickinson, *The Complete Poems of Emily Dickinson*, ed. T. J. Johnson (Boston: Little, Brown, 1961). Wikisource, 6320.

2. Ibid. Wikisource, 1129.

3. D. Eagleman, *Incognito: The Secret Lives of the Brain* (New York: Viking, 2011), 1.

۴. این نامه تا حد زیادی مبتنی بر پژوهش‌هایی است که در این منبع خلاصه شده است:

"A Neuroscientist's Tale of Words," chap. 4 of M. Wolf, *Tales of Literacy for the 21st Century* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2016)

ن.ک: تحقیقات پیرامون مفهوم مدارها در این منبع:

S. Petersen and W. Singer, "Macrocircuits," *Current Opinion in Neurobiology* 23, no. 2 (2013): 159–61;

ن.ک: پژوهش‌های مهم درباره مدارهای خواندن در این منابع:

B. A. Wandell and J. D. Yeatman, "Biological Development of Reading Circuits," *Current Opinion in Neurobiology* 23, no. 2 (2013): 261–68; B. L. Schlaggar and B. D. McCandliss, "Development of Neural Systems for Reading," *Annual Review of Neuroscience* 30 (2007): 475–503; J. Grainger and P. J. Holcomb, "Watching the Word Go By': On the Time-course of Component Processes in Visual Word Recognition," *Language and Linguistics Compass* 3, no. 1 (2009): 128–56.

۵. اصطلاح بازیابی نورونی را استانیسلا دهان به این معنا به کار می‌گیرد: «تسخیر جزئی یا کامل منطقه‌ای قشری که ابتدا مختص عملکرد دیگری بوده، توسط ابداعی فرهنگی ... بازیابی نورونی همچنین نوعی تغییرجهت یا بازآموزی است: عملکردی باستانی ... را به عملکردی جدید تبدیل می‌کند که در شرایط فرهنگی کنونی مفیدتر است.»

S. Dehaene, *Reading in the Brain: The New Science of How We Read* (New York: Viking, 2009), 147.

6. D. J. Bolger, C. A. Perfetti, and W. Schneider, "Cross-Cultural Effects on the Brain Revisited: Universal Structures plus Writing System Variation," *Human Brain Mapping* 25, no. 1 (May 2005): 92-104.

۷. فعلاً بحث موارد استثنایی همچون ژان-پل سارتر و پنلوپیی فیتزجرالد رمان نویس را، که از قرار معلوم وقتی تازه زبان باز کرده بودند این مهارت را به دست آوردند، کنار می‌گذاریم. بحث در این باره در این منبع:

M. Wolf, *Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain* (New York: HarperCollins, 2007).

۸. بحث در این باره در این منبع:

M. Wolf, *Tales of Literacy in the 21st Century*.

9. Originally published in 1949 and reprinted as D. Hebb, *The Organization of Behavior: A Neuropsychological Theory* (Mahwah, NJ: Psychology Press, 2002).

۱۰. مرور کاترین استودلی مبتنی بر چند فراتحلیل از مطالعات خوانش پژوهی بر پایه تصویربرداری مغز است. به خصوص ن. ک:

A. Martin, M. Schurz, M. Kronbichler, and F. Richlan, "Reading in the Brain of Children and Adults: A Meta-Analysis of 40 Functional Magnetic Resonance Imaging Studies," *Human Brain Mapping* 36, no. 5 (May 2015): 1963-81; Grainger and Holcomb, "Watching the Word Go By."

11. Bolger, Perfetti, and Schneider, "Cross-Cultural Effects on the Brain Revisited."

۱۲. ن. ک: پژوهش‌های ارل میلر (Earl Miller) و تیموتی بوشمن (Timothy Buschman) درباره توجه، مثلاً:

E. K. Miller and T. J. Buschman, "Cortical Circuits for the Control of Attention," *Current Opinion in Neurobiology* 23, no. 2 (April 2013): 216-22.

۱۳. برای تصویر کامل‌تر سیستم‌های توجه، حافظه و بینایی در هنگام خواندن، ن. ک:

Wolf, Proust and the Squid, and Wolf, *Tales of Literacy for the 21st Century*.

۱۴. برای شرح جامع نقش سیستم بینایی در هنگام خواندن، ن. ک:

B. A. Wandell, "The Neurobiological Basis of Seeing Words," *Annals of the New York Academy of Sciences* 1224, no. 1 (April 2011): 63-80; Wandell and Yeatman, "Biological Development of Reading Circuits."

15. B. A. Wandell, A. M. Rauschecker, and J. D. Yeatman, "Learning to See Words," *Annual Review of Psychology* 63 (2012): 31-53.

۱۶. کار بر روی بازنمایی‌های بصری تا حد زیادی متأثر از برنامه تحقیقاتی استیون کاسلین بوده که پژوهش اصلی‌اش منبع زیر است:

S. M. Kosslyn, N. M. Alpert, W. L. Thompson, et al., "Visual Mental Imagery Activates Topographically Organized Visual Cortex: PET Investigations," *Journal of Cognitive Neuroscience* 5, no. 3 (Summer 1993): 263-87.

۱۷. این ناحیه کم‌وبیش مناقشه‌برانگیز همان چیزی است که دهان، کوهن، مک‌کندلیس و برخی دیگر «ناحیه شکل‌گیری بصری واژگان (VWFA)» نامیده‌اند. دهان آن را «صندوق پستی» نیز می‌خوانند. برخی هم نام‌های دیگری برای این منطقه انتخاب کرده‌اند: مثلاً کن پیو از دانشگاه ییل آن را صرفاً محل تلاقی پس‌سری و گیبجگاهی می‌خواند. پژوهشگران بریتانیایی همچون کتی پرایس تلقی کلی‌تری از این ناحیه دارند و آن را یک محل هم‌گرایی با برهم‌کنش‌های چندعملکردی میان مناطق بینایی، شنیداری و بساوی و مشارکت عملکردهای مختلفی همچون بازخوانی واژگان می‌دانند. ن.ک:

C. J. Price and J. T. Devlin, "The Myth of the Visual Word Form Area," *Neuroimage* 19, no. 3 (July 2003): 473-81.

۱۸. بزرگ‌ترین پیکره تحقیقات درباره خواندن طی چهار دهه اخیر بر نقش اساسی واج‌ها و فرایندهای آواشناختی زیربنایی‌شان در اکتساب رمز الفبا و مشکلات خواندن همچون خوانش‌پریشی تأکید کرده‌اند. ن.ک: یک خلاصه خوب و جدید از این بحث در:

M. Seidenberg, *Language at the Speed of Sight: How We Read, Why So Many Can't, and What Can Be Done About It* (New York: Basic Books, 2017).

۱۹. ن.ک: پژوهش‌های مهم اندی کلازک درباره اینکه پیش‌بینی چگونه زمینه‌ساز ادراک است. مثلاً:

A. Clark, "Whatever Next? Predictive Brains, Situated Agents, and the Future of Cognitive Science," *Behavioral and Brain Sciences* 36, no. 3 (June 2013): 181-204.

چینا کوپربریگ با استفاده از انواع مختلف تصویربرداری در تحقیقاتش نشان می‌دهد که چنین پیش‌بینی‌هایی در هر کاری، از شناسایی حرف گرفته تا انتخاب پیش‌بینی‌پذیرترین معنای واژه، دخیل هستند. پس آنچه می‌دانیم تشخیص آنچه را که می‌بینیم تسریع می‌کند. ن.ک:

G. R. Kuperberg and T. F. Jaeger, "What Do We Mean by Prediction in Language Comprehension?," *Language and Cognitive Neuroscience* 31, no. 1 (2016): 32-59.

۲۰. ن.ک: اقدامات پژوهشی اولیه دیوید سوئینی، دانشمند علوم شناختی، درباره اینکه چگونه هنگام مشاهده کلمه‌ای معانی متعددش به صورت ناخودآگاه در مغزمان فعال می‌شوند. مثلاً:

D. A. Swinney and D. T. Hakes, "Effects of Prior Context upon Lexical Access During Sentence Comprehension," *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior* 15, no. 6 (December 1976): 681-89.

۲۱. تحقیقات جذابی نشان می‌دهد که وقتی ابتدا با واژه‌ای در متن مواجه می‌شویم سیستم حرکت فعال می‌شود. برای فعال‌سازی در هنگام خواندن افعال، به ویژه ن.ک:

F. Pulvermüller, "Brain Mechanisms Linking Language and Action," *Nature Reviews Neuroscience* 6, no. 7 (July 2005): 279-95.

نیز ن.ک: تحقیقات ریموند مار درباره درک مطلب مجسم، مثلاً:

H. M. Chow, R. A. Mar, Y. Xu, et al., "Embodied Comprehension of Stories: Interactions Between Language Regions and Modality-Specific Mechanisms," *Journal of Cognitive Neuroscience* 26, no. 2 (February 2014): 279–95.

۲۲. برای خلاصه‌عالی و ساده‌ای از تحقیقات درباره‌ی سازوکار فرایندهای معنایی، ن. ک:

R. Jackendoff, *A User's Guide to Thought and Meaning* (New York: Oxford University Press, 2012).

23. L. Tolstoy, *Anna Karenina*, trans. Constance Garnett (New York: Barnes and Noble Classics, 1973; originally published 1877).

۲۴. این منطقه در هنگام اکتساب مهارت خواندن نقش یکپارچه‌ساز دارد. نورمن گشویند (Norman Geschwind)، عصب‌شناس رفتاری، در تحقیقات متقدم خود در مدل‌های خواندن نقشی محوری‌تر به شکنج زاویه‌دار می‌داد. پژوهش‌های کنونی مبتنی بر تصویربرداری‌های مغزی نشان‌دهنده‌ی فعال‌شدن آن در هنگام پردازش معنایی است، به‌خصوص هنگام نظارت بر پیوند اطلاعات معنایی و آواشناختی. مثلاً ن. ک:

Kuperberg and Jaeger, "What Do We Mean by Prediction in Language Comprehension?,"
و تحقیقات مارک سایدنبرگ و همکارانش، مثلاً:

W. W. Graves, J. R. Binder, R. H. Desai, et al., "Anatomy Is Strategy: Skilled Reading Differences Associated with Structural Connectivity Differences in the Reading Network," *Brain and Language* 133 (June 2014): 1–13.

25. Swinney and Hakes, "Effects of Prior Context upon Lexical Access During Sentence Comprehension."

۲۶. توصیف اینکه نویسنده چگونه دنبال همخوانی کامل اندیشه و واژه می‌گردد در این منبع:

I. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1988).

27. D. Eagleman, *Incognito: The Secret Lives of the Brain* (New York: Viking Press, 2011), 1.

۲۸. باآنکه چنین فرایندهایی را لاجرم باید به‌صورت خطی‌تر توصیف کنم، واقعیتِ امر مجموعه‌ای از برهم‌کنش‌های پویا میان آن‌هاست که امروزه رفته‌رفته چیزهای بیشتری درباره‌اش می‌آموزیم. توصیف‌های عالی در این دو منبع:

Seidenberg, *Language at the Speed of Sight*

و

L. Waters, "Time for Reading," *The Chronicle of Higher Education* 53, no. 23 (February 9, 2007): B6.

[نامهٔ سوم]

ژرف‌خوانی: آیا در معرض خطر است؟

1. M. Proust, *On Reading*, ed. J. Autret, trans. W. Burford (New York: Macmillan, 1971; originally published 1906), 48.

۲. به‌ویژه ن. ک.: استفادهٔ کوپربرگ از چندین روش تصویربرداری برای اطمینان از سیر زمانی و اطلاعات فضایی دربارهٔ اینکه چه زمانی و چه ساختارهایی هنگام خواندن واژگان دخیل هستند. مثلاً در زمینهٔ تحقیقات معنایی، او و گروهش با استفاده از اف‌ام‌آرآی تصویری عصب‌آناتومیکی از شبکه‌های زیربنای معنای واژگان ترسیم کرده‌اند و با مغناطیس‌نگاری مغزی و پتانسیل وابسته‌به‌رخداد (ن. ک.: یادداشت بعدی) توالی زمانی دخیل را مشخص کرده‌اند. ن. ک.:

E. F. Lau, A. Gramfort, M. S. Hämäläinen, and G. R. Kuperberg, "Automatic Semantic Facilitation in Anterior Temporal Cortex Revealed Through Multimodal Neuroimaging," *The Journal of Neuroscience* 33, no. 43 (October 23, 2013): 17174–81

نیز ن. ک.: کار روی تصاویر پتانسیل وابسته‌به‌رخداد در هنگام خواندن در این منبع:

J. Grainger and P. J. Holcomb, "Watching the Word Go By': On the Time-course of Component Processes in Visual Word Recognition," *Language and Linguistics Compass* 3, no. 1 (2009): 128–56.

۳. مارتا کوتاس، دانشمند علوم اعصاب، دهه‌ها با استفاده از نوعی تصویربرداری به نام پتانسیل وابسته‌به‌رخداد (ERP) تحقیقات انجام داده که فعالیت الکتریکی مناطق خاص مغز را در حد میلی‌ثانیه می‌سنجد. آن ۴۰۰ نوع خاصی از فعالیت الکتریکی در حد ۴۰۰ میلی‌ثانیه است که در برخی مناطق مغز رخ می‌دهد. این فعالیت به‌ویژه زمانی رخ می‌دهد که معانی واژگان را استخراج می‌کنیم، به‌خصوص وقتی با پیش‌بینی‌هایمان سازگار نیست. کوتاس آن ۴۰۰ را «یک تصویر مقطعی و الکتریکی از گردش روبه‌جلوی فعالیت‌های تحریک‌محور... با چشم‌انداز پویا و فعالی که حافظهٔ معنایی است» توصیف می‌کند. ن. ک.:

M. Kutas and K. D. Federmeier, "Thirty Years and Counting: Finding Meaning in the N400 Component of the Event-Related Brain Potential (ERP)," *Annual Review of Psychology* 62 (2011): 621–47.

4. A. Clark, "Whatever Next? Predictive Brains, Situated Agents, and the Future of Cognitive Science," *Behavioral and Brain Sciences* 36, no. 3 (June 2013): 181–214.

5. G. R. Kuperberg, "The Proactive Comprehender: What Event-Related Potentials Tell Us About the Dynamics of Reading Comprehension," in *Unraveling Reading Comprehension: Behavioral, Neurobiological, and Genetic Components*, ed. B. Miller, L. E. Cutting, and P. McCardle (Baltimore: Paul Brookes, 2013), 176–92.

6. F. S. Collins, *The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief* (New York: Free Press, 2006), 150.
7. *Ibid.*, 153.
8. W. Stafford, "For People with Problems About How to Believe," *The Hudson Review* 35, no. 3 (September 1982): 395.
9. J. Steinbeck, *East of Eden* (New York: Viking Books, 1952), 269.
10. W. Berry, *Standing by Words* (Berkeley, CA: Counterpoint, 1983), 53.
11. P. Mendelsund, *What We See When We Read* (New York: Vintage, 2014).
12. M. Robinson, "Humanism," in *The Givenness of Things* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2015), 15.
۱۳. مناقشاتی هم مطرح شده، اما همینگوی ادعا کرده ماجرا واقعی بوده و این داستان بسیار کوتاه نتیجه‌اش است.
14. E. M. Forster, *Howard's End* (London: Edward Arnold, 1910), chap. 22.
15. J. S. Dunne, *Eternal Consciousness* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 2012), 39.
16. J. S. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 1993).
۱۷. گیش جن سعی می‌کند این اصل را هم در رمان‌هایش، مثلاً *World and Town*، نشان دهد که در آن صداهاى دقیق «دیگران» آن‌ها را به صورت زنده و ملموسى نشان می‌دهد، هم در جدیدترین بررسی‌های غیرداستانی‌اش از شکاف فرهنگی شرق و غرب که در آن‌ها «دیگری» ممکن است معانی کاملاً متفاوتی در یک فرهنگ داشته باشد. به‌ویژه به این آثارش نظر داشته باشید: رمان‌های
- World and Town*
Mona in the Promised Land
- و
- Typical American*
- مجموعه داستان:
- Who's Irish?*
- و ناداستان:
- Tiger Writing: Art, Culture, and the Interdependent Self*
- واخیراً:
- The Girl at the Baggage Claim: Explaining the East-West Culture Gap*
۱۸. نقل شده در:
- J. Dunne, *A Vision Quest* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 2006), 70.
۱۹. نامه نیکولو ماکیاولی به فرانچسکو وتوری به تاریخ ۱۰ دسامبر ۱۵۱۳ در این منبع:

Machiavelli and His Friends: Their Personal Correspondence, ed. J. Atkinson and D. Sices (Dekalb: Northern Illinois University Press, 1996).

۲۰. نقل شده در:

S. Wasserman, "Steve Wasserman on the Fate of Books After the Age of Print," Truthdig, March 5, 2010, <https://www.truthdig.com/articles/steve-wasserman-on-the-fate-of-books-after-the-age-of-print/>.

گفت‌وگوی مریلین رایبنسون و رئیس‌جمهور سابق، باراک اوباما. در این منبع:

M. Robinson, *The Givenness of Things* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2015), 289.

22. Ibid.

23. Ibid., quoted in N. Dames, "The New Fiction of Solitude," *The Atlantic*, April 2016, 94.

24. L. Berlin, "A Manual for Cleaning Women," in *A Manual for Cleaning Women: Selected Stories* (New York: Picador, 2016), 38.

25. J. Carroll, *Christ Actually: The Son of God for the Secular Age* (New York: Penguin, 2015).

۲۶. ترجمه‌های انگلیسی آثار بونهوفر را سایمون آند شوستر منتشر کرده و از آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

Letters and Papers from Prison; Ethics

Creation and Fall/Temptation

The Martyred Christian

و

The Cost of Discipleship

دم‌دست‌ترین زندگی‌نامه او این اثر است:

E. Metaxas, *Bonhoeffer: Pastor, Martyr, Prophet, Spy* (Nashville: Thomas Nelson, 2010).

اولین و جامع‌ترین زندگی‌نامه او در زبان انگلیسی ترجمه این اثر بوده است:

Eberhard Bethge's *Dietrich Bonhoeffer: A Biography* (Minneapolis: Fortress Press, 2000)

27. Quoted in Metaxas, *Bonhoeffer*, 37.

28. S. H. Konrath, E. H. O'Brien, and C. Hsing, "Changes in Dispositional Empathy in American College Students over Time: A Meta-analysis," *Personality and Social Psychology Review* 15, no. 2 (May 2011): 180–98.

29. S. Turkle, *Reclaiming Conversation: The Power of Talk in a Digital Age* (New York: Penguin, 2015), 171–72.

۳۰. به‌ویژه ن.ک:

B. C. Bernhardt and T. Singer, "The Neural Basis of Empathy," *Annual Review of Neuroscience* 35 (2012): 1–23. See also work by Bruce Miller and colleagues at UCSF.

۳۱. ن. ک: پژوهش‌های لئوناردو فوگاسی و همکارانش، مثلاً:

E. Kohler, C. Keysers, M. A. Umiltà, et al., "Hearing Sounds, Understanding Actions: Action Representation in Mirror Neurons," *Science* 297, no. 5582 (August 2002): 846–48; P. F. Ferrari, V. Gallese, G. Rizzolatti, and L. Fogassi, "Mirror Neurons Responding to the Observation of Ingestive and Communicative Mouth Actions in the Monkey Ventral Premotor Cortex," *European Journal of Neuroscience* 17, no. 8 (April 2003): 1703–14.

32. N. Phillips, "Neuroscience and the Literary History of Mind: An Interdisciplinary Approach to Attention in Jane Austen," lecture, Carnegie Mellon University, March 4, 2013.

33. S. Lacey, R. Stilla, and K. Sathian, "Metaphorically Feeling: Comprehending Textural Metaphors Activates Somatosensory Cortex," *Brain and Language* 120, no. 3 (March 2012): 416–21;

نیز ن. ک:

F. Pulvermüller, "Brain Mechanisms Linking Language and Action," *Nature Reviews Neuroscience* 6, no. 7 (July 2005): 576–82; H. M. Chow, R. A. Mar, Y. Xu, et al., "Embodied Comprehension of Stories: Interactions Between Language Regions and Modality-Specific Mechanisms," *Journal of Cognitive Neuroscience* 26, no. 2 (February 2014): 279–95.

34. K. Oatley, "Fiction: Simulation of Social Worlds," *Trends in Cognitive Sciences* 20, no. 8 (August 2016): 618–28.

35. F. Hakemulder, *The Moral Laboratory: Experiments Examining the Effects of Reading Literature on Social Perception and Moral Self-Concept* (Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company, 2000).

36. J. Smiley, *13 Ways of Looking at the Novel* (New York: Knopf, 2005), 177

37. I. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1988), 124.

38. A. Manguel, *A History of Reading* (New York: Penguin, 1996)

۳۹. بحث در این باره در منبع زیر:

R. Kurzweil, *The Singularity Is Near: When Humans Transcend Biology* (New York: Viking, 2005).

40. R. W. Emerson, "The American Scholar," in Emerson, *Emerson: Essays and Lectures* (New York: Library of America, 1983 reprint), 59.

41. K. E. Stanovich, "Matthew Effects in Reading: Some Consequences of Individual Differences in the Acquisition of Literacy," *Reading Research Quarterly* 21, no. 4 (Fall 1986): 360–407.

۴۲. ن. ک: بحث درباره استفاده‌های مختلف اطلاعات در محیط دیجیتال در این منبع:

B. Stiegler, Goldsmith Lectures, University of London, April 14, 2013.

43. E. Tenner, "Searching for Dummies," *New York Times*, March 26, 2006.
 ۴۴. سخنان G. Beasley در کنفرانس کتابخانه‌ها، آلبرتا، کانادا، اکتبر ۲۰۱۴.
45. L. Pasteur, lecture, University of Lille, France, December 7, 1852.
 ۴۶. لفظ استم (STEM) ارجاع دارد به چهار حوزه علم، فناوری، مهندسی و ریاضیات.
 ۴۷. مجله وایرد استاف (۱ نوامبر ۲۰۰۶) از نویسندگان خواست داستان‌های شش‌کلمه‌ای خودشان را به شیوه‌ارنست همینگوی بنویسند و ارسال کنند. ایلین گان، نویسنده داستان‌های علمی‌تخیلی، این داستان را نوشت.
48. D. Hofstadter and E. Sander, *Surfaces and Essences: Analogy as the Fuel and Fire of Thinking* (New York: Basic Books, 2013), 3.
 ۴۹. مثلاً ن. ک.
 Kohler et al., "Hearing Sounds, Understanding Actions";
 نیز:
 Ferrari et al., "Mirror Neurons Responding to the Observation of Ingestive and Communicative Mouth Actions in the Monkey Ventral Premotor Cortex."
 ۵۰. ن. ک.
 M. Greif, *Against Everything: Essays* (New York: Pantheon, 2016).
 فریب عنوان را نخورید؛ گریف از ما می‌خواهد دلیل کارهایمان را بررسی کنیم تا بدانیم «برای چه» زندگی می‌کنیم.
 ۵۱. برگرفته از شعر مری الیور به نام «روزی تابستانی» (A Summer Day)، شعر ۱۳۳ در:
Poetry 180: A Poem a Day for American High Schools, hosted by Billy Collins, U.S. Poet Laureate, 2001–2003, <http://www.loc.gov/poetry/180/133.html>.
52. L. Aziz-Zadeh, J. T. Kaplan, and M. Iacoboni, "Aha!": The Neural Correlates of Verbal Insight Solutions," *Human Brain Mapping* 3, no. 30 (March 2009): 908–16.
 53. Ibid.
 54. M. Edmundson, *Why Read?* (New York: Bloomsbury, 2004), 43.
 ۵۵. در آن لحظه ناگهان درک بهتری پیدا کردم از اینکه پروفیسور هالبرتال چه جالب اندیشه‌گزنده خود را با ملایمت شخصی‌اش ترکیب می‌کند: این تجلی استفاده از دانشی دیرین در تحلیل فوری و نقادانه اطلاعات جدید، احترام قلبی به دیگر مواضع، و انتظار نتیجه‌گیری‌های شخصی خود است.
 به‌ویژه ن. ک.
 M. Halbertal, *People of the Book: Canon, Meaning, and Authority* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997); M. Halbertal, *Maimonides: Life and Thought* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2014).
 ۵۶. بهترین اثری که در توصیف ابعاد خارق‌العاده خواندن تورات می‌شناسم:
 Jeffrey Summit, *Singing God's Words: The Performance of Biblical Chant in Contemporary Judaism* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2016).

فرازه‌های «Impact of a Master Reader» و «What are You Doing During the Torah Read-ing?» (صفحات ۲۰۲ تا ۲۰۶) به ویژه برای من الهام بخش بوده‌اند.

۵۷. مرهون بری زاگرمین هستم بابت بحثش در این باره که سادگی سطرهای تورات چگونه مبنایی برای تفاسیر غنی به وجود می‌آورد.

58. J. Lehrer, "The Eureka Hunt," *The New Yorker*, July 28, 2008.

59. M. P. Lynch, *The Internet of Us: Knowing More and Understanding Less in the Age of Big Data* (New York: Liveright, 2016), 177.

60. R. M. Rilke, *Stories of God*, trans. M. D. H. Norton (New York: W. W. Norton & Company, 1963).

61. M. Robinson, *Gilead* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2007).

62. A. Dietrich and R. Kanso, "A Review of EEG, ERP, and Neuroimaging Studies of Creativity and Insight," *Psychological Bulletin* 136, no. 5 (September 2010): 822–48.

63. P. Davis, *Reading and the Reader: The Literary Agenda* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2013), 8–9.

64. S. Dehaene, *Reading in the Brain: The New Science of How We Read* (New York: Viking, 2009), 9.

65. From William James. P. Davis, *Reading and the Reader*, 293

۶۶. ن. ک: استفاده از «معدن» در:

Emerson, "The American Scholar," 56.

[نامه چهارم]

«چه به روز خوانندگانی که بودیم می‌آید؟»

1. V. Klinkenborg, "Some Thoughts About E-Reading," *New York Times*, April 14, 2010.

2. W. Wordsworth, "A Poet's Epitaph," Wikisource, from *Lyrical Ballads*, vol 2.

3. J. S. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 1993), 3.

4. S. S. Judson, *The Quiet Eye: A Way of Looking at Pictures* (Washington, DC: Regnery, 1982).

5. W. Stafford, "For People with Problems About How to Believe," *The Hudson Review* 35, no. 3 (September 1982): 395.

6. J. Shulevitz, *The Sabbath World: Glimpses of a Different Order of Time* (New York: Random House, 2010).

۷. فرانک شیرماخر، مکاتبه شخصی، اوت ۲۰۰۹.

۸. لفظ مورد استفاده دنیل لویتین در این اثر:

The Organized Mind: Thinking Straight in the Age of Information Overload (New York: Dutton, 2014).

۹. بحث از پژوهش‌های مختلف از جمله پیمایش کامن سنس میدیا در این منبع:

N. Baron, *Words Onscreen: The Fate of Reading in a Digital World* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2014), in particular 143–44.

10. N. K. Hayles, "Hyper and Deep Attention: The Generational Divide in Cognitive Modes," *Profession* 13 (2007): 187–99.

۱۱. بحث در این منبع:

C. Steiner-Adair, *The Big Disconnect: Protecting Childhood and Family Relationships in the Digital Age* (New York: HarperCollins, 2013). See also Baron, *Words Onscreen*, 221.

12. L. Stone, "Beyond Simple Multi-tasking: Continuous Partial Attention," November 30, 2009, <https://lindastone.net/2009/11/30/beyond-simple-multi-tasking-continuous-partialattention/>.

۱۳. بحث در این منبع:

Hallowell in Steiner-Adair, *The Big Disconnect*.

۱۴. بررسی این موضوعات در منبع زیر:

D. L. Ulin, *The Lost Art of Reading: Why Books Matter in a Distracted Time* (Seattle, WA: Sasquatch Books, 2010)

نیز ن. ک:

M. Jackson, *Distracted: The Erosion of Attention and the Coming Dark Age* (Amherst, NY: Prometheus Books, 2008).

۱۵. بحث از پژوهش و نقل قول راجر بون در این منبع:

Ulin, *The Lost Art of Reading*, 81.

16. Ibid.

۱۷. مدیر و شاعر گران قدر، دانا جویا، چند گزارش را سفارش داد که نتایج مختلفی به دنبال داشتند، مثلاً ن. ک:

Reading at Risk, 2004

و

Reading on the Rise, 2008

سال ۲۰۱۲، ارقام ان‌ای‌ای (NEA) نشان می‌داد ۵۸ درصد از بزرگ‌سالان آمریکایی در یک سال گذشته نوعی فعالیت ادبی مثلاً کتاب‌خوانی داشته‌اند.

18. J. Smiley, *13 Ways of Looking at the Novel* (New York: Knopf, 2005), 177.

19. W. Benjamin, *Illuminations: Essays and Reflections* (New York: Schocken Books, 1968). Quoted in J. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life*, 14.

20. Quoted in Ulin, *The Lost Art of Reading*, 62.

21. M. Edmundson, *Why Read?* (New York: Bloomsbury, 2004), 16.
22. N. Phillips, "Neuroscience and the Literary History of Mind: An Interdisciplinary Approach to Attention in Jane Austen," lecture, Carnegie Mellon University, March 4, 2013.
23. Ulin, *The Lost Art of Reading*, 34.
24. M. Popova, "Susan Sontag on Storytelling, What It Means to Be a Moral Human Being, and Her Advice to Writers," *Brain Pickings*, March 30, 2015.
25. Z. Liu, "Reading Behavior in the Digital Environment: Changes in Reading Behavior over the Past Ten Years," *Journal of Documentation* 61, no. 6 (2005): 700–12. Z. Liu, "Digital Reading," *Chinese Journal of Library and Information Science* 5, no. 1 (2012): 85–94.
26. Baron, *Words Onscreen*, 201.

۲۷. ن. ک: مرور این یافته‌ها در:

M. Wolf, *Tales of Literacy for the 21st Century* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2016).

۲۸. مرور را در منبع زیر ببینید:

A. Mangen and A. van der Weel, "Why Don't We Read Hypertext Novels?," *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies* 23, no. 2 (May 2015): 166–81;

نیز:

A. Mangen and A. van der Weel, "The Evolution of Reading in the Age of Digitisation: An Integrative Framework for Reading Research," *Literacy* 50, no. 3 (September 2016): 116–24.

۲۹. نتایج متفاوتی در ادبیات موضوع وجود دارد که پرسش را همچنان بی‌پاسخ می‌گذارد، مثلاً:

J. E. Moyer, "Teens Today Don't Read Books Anymore: A Study of Differences in Comprehension and Interest Across Formats" (PhD diss., University of Minnesota, 2011);

نیز ن. ک:

S. Eden and Y. Eshet-Alkalai, "The Effect of Format on Performance: Editing Text in Print Versus Digital Formats," *British Journal of Educational Technology* 44, no. 5 (September 2013), 846–56; R. Ackerman and M. Goldsmith, "Metacognitive Regulation of Text Learning: On Screen Versus on Paper," *Journal of Experimental Psychology: Applied* 17, no. 1 (March 2011): 18–32.

۳۰. بولن در کتاب *The Lost Art of Reading* فرازی تأمل‌برانگیز از لوئیس لیم (Lewis Lapham) دربارهٔ اثرات فرهنگ دیجیتال بر اندیشهٔ دارای توالی نقل می‌کند: «توالی صرفاً به امری افزوده تبدیل می‌شود، نه عاملی انگیزاننده؛ تصاویری عاری از حافظه، که با انعکاس‌هایی از خود صحبت می‌کنند، با واژگانی که بیشتر به درد فروش محصول می‌خورند تا بیان اندیشه» (ص ۶۵).

۳۱. بحث در این منبع:
A. Piper, *Book Was There: Reading in Electronic Times* (Chicago: University of Chicago Press, 2012), 54.
32. J. E. Huth, "Losing Our Way in the World," *New York Times Sunday Review*, July 20, 2013.
۳۳. ن. ک.: بحث مفصل او درباره‌ی لمس در این منبع:
Theories of Reading: Books, Bodies, and Bibliomania (Cambridge, UK: Polity Press, 2006).
34. N. Carr, *The Shallows: What the Internet Is Doing to Our Brains* (New York: W. W. Norton & Company, 2010).
۳۵. بحث از تغییرات حافظه‌ی کاری در این منبع:
Levitin, *The Organized Mind*.
36. Ibid.
۳۷. بحث از تغییرات دامنه‌ی توجه در این منبع:
Baron, *Words Onscreen*, 122.
38. Levitin, *The Organized Mind*.
39. I. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1988), 48.
40. K. Temple, "Out of the Office: The Science of Print," *Notre Dame Magazine*, December 2, 2015.
41. D. Brooks, "When Beauty Strikes," *New York Times*, January 15, 2016.
۴۲. برگرفته از سطر زیبایی از شعر جرارد منلی هایکینز به نام «زیبایی رنگارنگ» (Pied Beauty):
«آفرینش از اوست که زیبایی‌اش ورای تغییر است: حمد و سپاس او را سزد و بس»:
Hopkins, *Poems and Prose of Gerard Manley Hopkins* (Baltimore: Penguin, 1933), 31.
43. M. Robinson, *The Givenness of Things: Essays* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2015), 111.
44. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium*, 45.
۴۵. این لفظ را، که گاهی تنوع عصبی هم خوانده می‌شود، گوردن شرمین، دانشمند علوم اعصاب، بدین منظور به کار می‌گرفت که توضیح دهد در فرایند تکامل، هر گونه‌ای به سازمان‌دهی‌های مغزی مختلفی نیاز دارد تا بقا یابد. بدین ترتیب، در مطالعه‌ی خوانش پریشی، لازم به ذکر است که این سازمان‌دهی مغزی متفاوت پیش از اختراع خط و خواندن وجود داشته و به دلیل مهارت‌های خاصی که در مغز خوانش پریش قوی‌تر است از طریق ژنتیک حفظ شده است. بحث بیشتر درباره‌ی این مسائل را در فصل‌های ۷ و ۸ این کتاب بخوانید:
- Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain* (New York: HarperCollins, 2007).
46. T. Morrison, *The Origin of Others* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2017).

۴۷. دکتر موتولا مدیر نشر *Vita e Pensiero* در میلان ایتالیاست که برخی از مهم‌ترین آثار را در حوزه‌های علوم انسانی و علوم اجتماعی برای پژوهشگران ایتالیایی ترجمه و منتشر می‌کند.

۴۸. این فرقه راهبان اهمیت ویژه‌ای نزد بسیاری از دانشمندان علوم اعصاب و فعالان تحصیلات جهانی دارد. در تحقیقات علوم اعصاب، راهبان اولیه این مدرسه کمک زیادی به یک پروژه بزرگ تحقیقاتی درباره‌ی آرایمر و پیشرفت آن کرده بودند، به این صورت که هم روزنگارهایی را که به مرور زمان نوشته بودند در اختیار گذاشتند و هم مغزشان را برای بررسی بعد از مرگ. کیفیت نوشته‌های روزنگارها سرخ‌های مهمی درباره‌ی ظهور آرایمر به دست می‌داد. علاوه‌براین، مدرسه طی سال‌ها معلمانی را به بعضی از دشوارترین محیط‌های آموزشی آفریقا، به‌ویژه لیبریا، فرستاده است. ن. ک.: این روایت حیرت‌انگیز: Sr. Mary Leonora Tucker, *I Hold Your Foot: The Story of My Enduring Bond with Liberia* (Lulu Publishing Services, 2015)

نیز ن. ک.: فصل آخر کتاب زیر:

Wolf, *Tales of Literacy*.

49. A. Manguel, *A History of Reading* (New York: Penguin, 1996).

۵۰. من در تحصیلات تکمیلی‌ام زیر نظر کارول چامسکی در دانشگاه هاروارد زبان‌شناسی (به‌ویژه اکتساب زبان) می‌خواندم و در سمینارهای نوآم چامسکی و همکارانش درآم‌آی‌تی درباره‌ی زبان و اندیشه‌ی سیاسی شرکت می‌کردم.

51. L. Vygotsky, *Thought and Language* (Cambridge, MA: MIT Press, 1986).

52. G. Eliot, *Middlemarch* (New York: Penguin Classics, 1998), 51.

۵۳. جین چال برخی از مهم‌ترین مطالعات خواندن‌پژوهی را در قرن بیستم انجام داد؛ به‌خصوص دو کتاب او را ببینید:

Learning to Read: The Great Debate (New York: McGraw-Hill, 1967)

که بزرگ‌ترین پیکره‌داده‌های موجود از روش‌های مختلف خواندن را تحلیل می‌کند و به این نتیجه می‌رسد که روش‌های کدمبنا یا آوایی برای بیشتر کودکان بهتر است. و نیز:

Stages of Reading Development (New York: McGraw-Hill, 1983)

پژوهش‌های متقدم او، درباره‌ی فرمول‌های خوانایی، که بدین منظور انجام شد که کودکان بتوانند مطالبی مناسب با سنشان برای خواندن به دست آورند.

54. A. Duckworth, *Grit: The Power of Passion and Perseverance* (New York: Simon and Schuster, 2016).

55. J. Howard, "Internet of Stings," *Times Literary Supplement*, November 30, 2016, 4.

56. Plato, *Phaedrus* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1961), 274.

57. W. Ong, *Orality and Literacy: The Technologizing of the Word*, 2nd ed. (New York: Routledge, 2002).

۵۸. امکان داشت فکر بیان این داستان هم به ذهنم نرسد، اما دلیل این تصمیم دو مصاحبه بود: یکی با مایکل ژرنولد از واشنگتن پست (مقاله‌ی زیر را از او بخوانید) و دیگری با ماریا کونیکووا از نیویورکر (مقاله‌ی دومی که در پایین آمده است):

“Serious Reading Takes a Hit from Online Scanning and Skimming, Researchers Say,” April 6, 2014;

“Being a Better Online Reader,” July 16, 2014.

رژنوالد می‌نویسد داستانش آن قدر از طرف مخاطبان بازخورد گرفت که واشنگتن پست تصمیم گرفت تحلیل کند که دقیقاً چند خواننده آنلاین آن را تا پایان خوانده‌اند: حدود ۳۰ درصد!

59. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium*, 37.

۶۰. هرمان هسه استاد بازی (بازی مهره شیشه‌ای) را طی چندین سال به زبان آلمانی نوشت. این اثر را به دلیل دیدگاه‌های ضدفاشیستی در آلمان رد کردند و سرانجام در سال ۱۹۴۳ در سوئیس منتشر شد. رمان استاد بازی که ماجرایش در دنیای پس‌آخرالزمانی قرن بیست و سوم می‌گذرد درباره زندگی یوزف کنیشت است که راهب نخبه سکولار فرقه‌ای می‌شود که هدفش حفظ دانش موجود در رشته‌های اصلی از طریق یک بازی فوق‌العاده پیچیده است: بازی مهره شیشه‌ای.

۶۱. کرگدن اثر اوژن یونسکو (۱۹۵۹)، که از به‌یادماندنی‌ترین نمایشنامه‌های ابزورد است، عده‌ای را نشان می‌دهد که با افزایش تعداد کرگدن‌ها و غالب شدن آن‌ها در زندگی مردم دیدگاهشان نسبت به کرگدن تغییر می‌یابد، ابتدا آن را کرپه می‌دانستند و بعد به نظرشان زیبا می‌آید. داستان هشدارآمیز کم‌نظیری است در این باره که انسان‌ها چه راحت تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

62. A. Fadiman, ed., *Rereadings: Seventeen Writers Revisit Books They Love* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2005).

63. Baron, *Words Onscreen*.

64. Ong, *Orality and Literacy*.

65. A. Goodman, “Pemberley Previsited,” in *Rereadings*, A. Fadiman, ed., 164

66. Federico García Lorca, *The Selected Poems of Federico García Lorca* (New York: New Directions, 1955), quoted in Dunne, *Love’s Mind*, 82.

67. H. Hesse, *My Belief: Essays on Life and Art* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 1974).

[نامه پنجم]

پرورش فرزند در عصر دیجیتال

1. Pope Francis, homily, Manger Square, Bethlehem, May 25, 2014, https://w2.vatican.va/content/francesco/en/homilies/2014/documents/papafrancesco_20140525_terra-santa-omelia-bethlehem.html.

2. P. M. Greenfield, “Technology and Informal Education: What Is Taught, What Is Learned,” *Science* 323, no. 5910 (Jan. 2, 2009): 71.

3. W. Shakespeare, *A Midsummer Night’s Dream*.

۴. «استفاده مکرر از رسانه خاصی موجب درونی‌سازی مهارت‌های بازنمایی مخصوص آن رسانه می‌شود». ن. ک:

- K. Subrahmanyam, M. Michikyan, C. Clemmons, et al., "Learning from Paper, Learning from Screens: Impact of Screen Reading and Multitasking Conditions on Reading and Writing Among College Students," *International Journal of Cyber Behavior, Psychology and Learning* 3, no. 4 (October–December 2013): 1–27.
5. L. Guernsey and M. H. Levine, *Tap, Click, Read: Growing Readers in a World of Screens* (San Francisco Jossey-Bass, 2015), 184.
6. M. Weigel and H. Gardner, "The Best of Both Literacies," *Educational Leadership* 66, no. 6 (March 2009): 38–41.
7. Ibid.
8. D. Levitin, *The Organized Mind: Thinking Straight in the Age of Information Overload* (New York: Dutton, 2014), 170.
9. Ibid., 96.
10. C. Steiner-Adair, *The Big Disconnect: Protecting Childhood and Family Relationships in the Digital Age* (New York: HarperCollins, 2013).
11. Quoted in J. S. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 1993), 16.
12. Steiner-Adair, *The Big Disconnect*, 54.
13. L. Fogassi, panel discussion, The Reading Brain in a Digital Culture, Spoleto, Italy, July 7, 2016.
14. Steiner-Adair, *The Big Disconnect*, 6.
15. A. Goodman, *The Chalk Artist* (New York: Dial Press, 2017).
۱۶. اندرو پاپیر نیز نظر مشابهی دارد:
Book Was There: Reading in Electronic Times (Chicago: University of Chicago Press, 2012), 46.
۱۷. پولدرک چند مقاله بسیار تأثیرگذار درباره تأثیرات منفی انجام هم‌زمان چند کار نوشته است. مثلاً ن. ک:
- K. Foerde, B. J. Knowlton, and R. A. Poldrack, "Modulation of Competing Memory Systems by Distraction," *PNAS* 103, no. 31 (Aug. 1, 2006): 11778–83.
- البته پژوهش‌های جدید تفاوت‌های مهمی را برای جوانان بارآمده در دنیای دیجیتال که برای انجام کارهای خاصی آموزش می‌بینند نشان می‌دهد. ن. ک:
- K. Jimura, F. Cazalis, E. R. Stover, and R. A. Poldrack, "The Neural Basis of Task Switching Changes with Skill Acquisition," *Frontiers in Human Neuroscience* 8 (May 22, 2014): 339, 1–9.
18. Jimura et al., "Neural Basis of Task Switching Changes with Skill Acquisition," 1–9.
19. M. Jackson, *Distracted: The Erosion of Attention and the Coming Dark Age* (Amherst, NY: Prometheus Books, 2008), 90.

20. M. T. de Jong and A. G. Bus, "Quality of Book-Reading Matters for Emergent Readers: An Experiment with the Same Book in a Regular or Electronic Format," *Journal of Educational Psychology* 94, no. 1 (2002): 145-55.

۲۱. به خصوص ن.ک:

Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*; L. M. Takeuchi and S. Vaala, *Level Up Learning: A National Survey on Teaching with Digital Games* (New York: Joan Ganz Cooney Center at Sesame Workshop, 2014)

نیز ن.ک:

MacArthur Foundation Reports on Digital Media and Learning: e.g., J. P. Gee, *New Digital Media and Learning as an Emerging Area and "Worked Examples" as One Way Forward* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); M. Ito, H. A. Horst, M. Bittanti, et al., *Living and Learning with New Media: Summary of Findings from the Digital Youth Project* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); C. James, *Young People, Ethics, and the New Digital Media: A Synthesis from the GoodPlay Project* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); J. Kahne, E. Middaugh, and C. Evans, *The Civic Potential of Video Games* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009).

22. J. Parish-Morris, N. Mahajan, K. HirshPasek, et al., "Once upon a Time: Parent-Child Dialogue and Storybook Reading in the Electronic Era," *Mind, Brain, and Education* 7, no. 3 (September 2013): 200-11. K. McNab and R. Fielding-Barnsley, "Digital Texts, iPads, and Families: An Examination of Families' Shared Reading Behaviours," *International Journal of Learning: Annual Review* 20 (2013), 53-62; Takeuchi and Vaala, *Level Up Learning*; Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*, 18.

23. Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*, 184.

24. See A. Winter, *Memory: Fragments of a Modern History* (Chicago: University of Chicago Press, 2012); also see my review of the book: M. Wolf, "Memory's Wraith," *The American Interest* 9, no. 1 (Aug. 11, 2013): 85-89.

25. S. Greenfield, *Mind Change: How Digital Technologies Are Leaving Their Mark on Our Brains* (New York: Random House, 2015), 243.

26. *Ibid.*, 46-47.

۲۷. بحث در این منبع:

Jackson, *Distracted*, esp. 79-80.

28. N. K. Hayles, "Hyper and Deep Attention: The Generational Divide in Cognitive Modes," *Profession* 13 (2007): 187-99.

29. E. Hoffman, *Time* (New York: Picador, 2009), 12.

30. Quoted in Greenfield, *Mind Change*, 26.

31. Ibid., 206.

32. R. Kurzweil, *The Singularity Is Near: When Humans Transcend Biology* (New York: Viking, 2005). See particularly the discussion at 4, 128.

33. “Your Phone Is Trying to Control Your Life,” interview with Tristan Harris, *PBS NewsHour*, January 30, 2017. See also B. Bosker, “The Binge Breaker,” *The Atlantic*, November 2016.

34. Bosker, “The Binge Breaker.”

۳۵. بحث در این منبع:

Bosker, “The Binge Breaker.”

۳۶. چنان‌که در “The Binge Breaker” Bosker آمده، لری پیچ، مدیرعامل اجرایی گوگل، صحبت‌های هریس را بررسی کرده که می‌گوید گوگل می‌تواند بهتر به این انتقادات رسیدگی کند. هریس بعدها دقیقاً برای به‌کارگیری «طراحی اخلاقی» در گوگل تلاش کرد، اما سرانجام از گوگل خارج شد و طرح تایم ول اسپنت را بنیان نهاد. سال ۲۰۱۵، گوگل اصل راهنمای خود را به «انجام کار درست» تغییر داد:

NBC News, Tech News, Jan. 19, 2018.

۳۷. نقل قول اصلی مقاله «The Crack-Up» (۱۹۳۶) است: «آزمون هوش تراز اول این است که بتواند دو انگاره متضاد را در آن واحد در ذهن نگه دارد و همچنان قابلیت کارکرد خود را حفظ نماید».

Scott Fitzgerald, “The CrackUp,” *Esquire*, March 7, 2017, <http://www.esquire.com/lifestyle/a4310/the-crack-up/>.

۳۸. ن. ک:

Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*, and Baron, *Words Onscreen*;

برای پژوهش‌های شبکه‌ای-رید اروپا، ن. ک:

M. Barzillai, J. Thomson, and A. Mangen, “The Influence of E-books on Language and Literacy Development,” in *Education and New Technologies: Perils and Promises for Learners*, ed. K. Sheehy and A. Holliman (London: Routledge, forthcoming)

39. Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*, 40.

[نامه ششم]

از آغوش به پای لپتاپ در پنج سال نخست عمر: خیلی سریع حرکت نکنید

1. L. Guernsey and M. H. Levine, *Tap, Click, Read: Growing Readers in a World of Screens* (San Francisco: Jossey-Bass, 2015), 8–9.

2. A. Piper, *Book Was There: Reading in Electronic Times* (Chicago: University of Chicago Press, 2012), ix.

۳. ادای دینی به موزیکال برادوی: همیلتون.

4. M. Wolf, *Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain* (New York: HarperCollins, 2007), 81

برای بحث جامع‌تر، ن. ک: فصل ۴ این اثر.

5. S. Dehaene, *Consciousness and the Brain: Deciphering How the Brain Decodes Our Thoughts* (New York: Penguin, 2009).

6. C. Taylor, *The Language Animal: The Full Shape of the Human Linguistic Capacity* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2016), 177.

7. J. Hutton, "Stories and Synapses: Home Reading Environment and Brain Function Supporting Emergent Literacy," presentation to the Reach Out and Read Conference, Boston, May 2016.

نیز ن. ک:

T. Horowitz-Kraus, R. Schmitz, J. S. Hutton, and J. Schumacher, "How to Create a Successful Reader? Milestones in Reading Development from Birth to Adolescence," *Acta Paediatrica* 106, no. 4 (April 2017).

8. Reverend Mother Julia Gatta's moving descriptions of Julian of Norwich in *The Pastoral Art of the English Mystics* (originally published as *Three Spiritual Directors for Our Time* [Cambridge, MA: Cowley Publishers, 1987]).

9. A. Piper, *Book Was There: Reading in Electronic Times* (Chicago: University of Chicago Press, 2012), 54.

10. *Children, Teens, and Reading: A Common Sense Media Research Brief*, May 12, 2014, <https://www.common sense media.org/research/children-teens-and-reading>. Also reported in C. Alter, "Study: The Number of Teens Reading for Fun Keeps Declining" *Time*, May 2, 2014.

۱۱. با وجود این طرح‌های مهم و به‌رغم اینکه بیش از ۸۰ درصد از کودکان شش تا هشت ساله دوست دارند والدینشان همچنان برایشان کتاب بخوانند، این فعالیت ساده و بی‌نهایت بی‌ارزش برای شکل‌گیری مهارت روخوانی کودک روبه‌افول بوده و مدت‌زمان استفادهٔ کودکان از دستگاه‌های دیجیتال نیز به همان نسبت افزایش یافته است:

<http://www.bringmeabook.org>

۱۲. از دههٔ ۱۹۷۰ و با انجام پژوهش‌های مهم کارول چامسکی و چارلز رید (بحث این پژوهش‌ها در *Wolf, Proust and the Squid* موجود است) و استمرار پژوهش‌های کاترین اسنو و همکارانش تا همین امروز، این مداخلهٔ سادهٔ والدین جزء بهترین پیش‌بینی‌کننده‌های مهارت روخوانی کودکان در مراحل بعدی زندگی بوده است.

13. <http://www.reachoutandread.org>

14. <http://www.borntoread.org>

15. <http://www.bringmeabook.org>

۱۶. پایگاه پژوهشی روبه‌رشدی دربارهٔ این موضوع برای والدین وجود دارد. ن. ک:

N. Kucirkova and B. Zuckerman, "A Guiding Framework for Considering Touchscreens in Children Under Two," *International Journal of ChildComputer Interaction* 12, issue C (April 2017): 46–49; N. Kucirkova and K. Littleton, *The Digital Reading Habits of Children* (London: Book Trust, 2016); J. S. Radesky, C. Kistin, S. Eisenberg, et al., "Parent Perspectives on Their Mobile Technology Use: The Excitement and Exhaustion of Parenting While Connected," *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics* 37, no. 9 (November–December 2016): 694–701; J. S. Radesky, J. Schumacher, and B. Zuckerman, "Mobile and Interactive Media Use by Young Children: The Good, the Bad, and the Unknown," *Pediatrics* 135, no. 1 (January 2015): 1–3; C. Lerner and R. Barr, "Screen Sense: Setting the Record Straight: Research-Based Guidelines for Screen Use for Children Under 3 Years Old," *Zero to Three*, May 2, 2014, <https://www.zerotothree.org/resources/1200-screensense-full-white-paper>. See also an earlier study: R. Needlman, L. E. Fried, D. S. Morley, et al., "Clinic-Based Intervention to Promote Literacy: A Pilot Study," *The American Journal of Diseases of Children* 145, no. 8 (August 1991): 881–84.

۱۷. ن. ک: مجموعه پژوهش‌های کتی هرش-پاسک و روبرتا گولینکاف، مثلاً:

R. M. Golinkoff, K. Hirsh-Pasek, and D. Eyer, *Einstein Never Used Flash Cards: How Our Children Really Learn—and Why They Need to Play More and Memorize Less* (Emmaus, PA: Rodale Books, 2003)

18. E. Wiesel, *The Gates of the Forest* (New York: Schocken, 1996), Preface.

19. S. Greenfield, *Mind Change: How Digital Technologies Are Leaving Their Mark on Our Brains* (New York: Random House, 2015), 19.

20. J. Gottschall, *The Storytelling Animal: How Stories Make Us Human* (Boston: Houghton Mifflin Harcourt, 2012), 67.

21. S. Pinker, *How The Mind Works* (New York: W. W. Norton & Company, 1997).

22. M. C. Nussbaum, *Cultivating Humanity: A Classical Defense of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997), 92.

23. F. Hakemulder, *The Moral Laboratory: Experiments Examining the Effects of Reading Literature on Social Perception and Moral Self-Concept* (Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company, 2000).

۲۴. گلیسون، که بیشتر به شیوه‌های جالب استخراج دانش ریخت‌شناسی از کودکان از طریق آزمون «ووگ» (Wug) مشهور است، یکی از تأثیرگذارترین چهره‌های روان‌شناسی رشد زبانی در قرن بیستم بود. ن. ک: ویراست نهم کتابش:

The Development of Language (New York: Pearson, 2016) with coeditor Nan Ratner Bernstein

که تحقیقات این حوزه در طول دو دهه را یک‌جا گردآوری می‌کند.

۲۵. سمت‌وسوی قدیمی‌تر تحقیقات نشان می‌داد که شعرهای مامان‌غازی یکی از بهترین روش‌های آماده‌سازی کودک برای معطوف‌کردن توجه به واج‌های کلمات است. ن. ک:

L. Bradley and P. E. Bryant, "Categorizing Sounds and Learning to Read—A Causal Connection," *Nature* 301 (February 3, 1983): 419–21; L. Bradley and P. Bryant, *Rhyme and Reason in Spelling* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1985); P. Bryant, M. MacLean, and L. Bradley, "Rhyme, Language, and Children's Reading," *Applied Psycholinguistics* 11, no. 3 (September 1990): 237–52.

۲۶. کتی موریتس، آنیروود پاتل، اولاً‌اوزنرف-پالچک و دیگر اعضای مرکز بنده تحقیقاتی دربارهٔ رابطهٔ میان موسیقی و خواندن انجام می‌دهند، به‌ویژه رابطهٔ میان ضرب‌آهنگ موسیقی و آگاهی واجی. موریتس و گروه‌مان دریافته‌اند که آموزش روزانهٔ موسیقی در کودکان پیش‌بینی‌کنندهٔ مهارت بهتر روخوانی در پایان کلاس اول است، یافته‌ای که تصمیم به کاهش برنامه‌های موسیقی در سراسر کشور را زیر سؤال می‌برد. اولاً‌اوزنرف-پالچک و آنی پتل پژوهش‌های مفصل‌تری دربارهٔ رابطهٔ میان موسیقی و خواندن در دست انجام دارند تا این دانش را مبنای پیش‌بینی و مداخله قرار دهند. ن. ک:

C. Moritz, S. Yampolsky, G. Papadelis, et al., "Links Between Early Rhythm Skills, Musical Training, and Phonological Awareness," *Reading and Writing* 26, no. 5 (May 2013): 739–69.

۲۷. ن. ک: فهرست برگزیده در:

Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*.

28. Ibid.

29. A. R. Lauricella, R. Barr, and S. L. Calvert, "Parent-Child Interactions During Traditional and Computer Storybook Reading for Children's Comprehension: Implications for Electronic Storybook Design," *International Journal of Child-Computer Interaction* 2, no. 1 (January 2014): 17–25; S. E. Mol and A. G. Bus, "To Read or Not to Read: A Meta-analysis of Print Exposure from Infancy to Early Adulthood," *Psychological Bulletin* 137, no. 2 (March 2011): 267–96; S. E. Mol, A. G. Bus, M. T. de Jong, and D. J. H. Smeets, "Added Value of Dialogic Parent-Child Book Readings: A Meta-analysis," *Early Education and Development* 19 (2008): 7–26; O. Segal-Drori, O. Korat, A. Shamir, and P. S. Klein, "Reading Electronic and Printed Books with and without Adult Instruction," *Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal* 23, no. 8 (September 2010): 913–30. See also M. Barzillai, J. Thomson, and A. Mangen, "The Influence of E-books on Language and Literacy Development," in *Education and New Technologies: Perils and Promises for Learners*, ed. K. Sheehy and A. Holliman (London: Routledge, forthcoming).

30. A. G. Bus, Z. K. Takacs, and C. A. T. Kegel, "Affordances and Limitations of Electronic Storybooks for Young Children's Emergent Literacy," *Developmental Review* 35 (March 2015): 79-97.

۳۱. توصیف کامل تر در:

M. Wolf, S. Gottwald, C. Breazeal, et al., "I Hold Your Foot: Lessons from the Reading Brain for Addressing the Challenge of Global Literacy," in *Children and Sustainable Development*, ed. A. Battro, P. Léna, M. Sánchez Sorondo, and J. von Braun (Cham, Switzerland: Springer Verlag, 2017). See also A. Chang's PhD dissertation, MIT Media Lab, 2011; C. Breazeal, "TinkRRBook: Shared Reading Interfaces for Storytelling," IDC, June 20, 2011.

۳۲. مثلاً ن. ک:

M. A. Hearst, "'Natural' Search User Interfaces," *Communications of the ACM* 54, no. 11 (November 2011): 60-67; M. Hearst, "Can Natural Language Processing Become Natural Language Coaching?," keynote presentation, ACL, Beijing, July 2015

۳۳. این پژوهشگران دانش کالیفرنیا شعبه لس آنجلس پژوهش‌های زیادی دربارهٔ کودکان مهاجر انجام داده‌اند، از جمله دربارهٔ انعطاف شناختی دانش‌آموزان دوزبانه؛ مثلاً ن. ک:

C. Suárez-Orozco, M. M. Abo-Zena, and A. K. Marks, eds., *Transitions: The Development of the Children of Immigrants* (New York: New York University Press, 2015)

نیز ن. ک:

E. Bialystok and M. Viswanathan, "Components of Executive Control with Advantages for Bilingual Children in Two Cultures," *Cognition* 112, no. 3 (September 2009): 494-500; K. Hakuta and R. M. Diaz, "The Relationship Between Degree of Bilingualism and Cognitive Ability: A Critical Discussion and Some New Longitudinal Data," *Children's Language* 5 (1985): 319-44; W. E. Lambert, "Cognitive and SocioCultural Consequences of Bilingualism," *Canadian Modern Language Review* 34, no. 3 (February 1978): 537-47; O. O. Adesope, T. Lavin, T. Thompson, and C. Ungerleider, "A Systematic Review and Meta-analysis of the Cognitive Correlates of Bilingualism," *Review of Educational Research* 80, no. 2 (2010): 207-45.

34. M.-J. A. J. Verhallen, A. G. Bus, and M. T. de Jong, "The Promise of Multimedia Stories for Kindergarten Children at Risk," *Journal of Educational Psychology* 98, no. 2 (May 2006): 410-19.

[نامهٔ هفتم]

علم و شعر در یادگیری (و تدریس) خواندن

1. S. Deheane, *Reading in the Brain: The New Science of How We Read* (New York: Penguin, 2009), 326.

2. M. Dirda, *Book by Book* (New York: Henry Holt, 2007), 70.
3. W. James, quoted in M. Wolf, "As Birds Fly": Fluency in Children's Reading" (New York: Scholastic Publishing, 2001).
4. B. Collins, "On Turning Ten," in *The Art of Drowning* (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 1995), 48.
۵. ن. ک: نتایج ناراحت‌کننده مقایسه کودکان آمریکایی با کودکان سراسر جهان طی برنامه ارزیابی بین‌المللی دانش‌آموزان (PISA):

<http://www.oecd.org/pisa>;

و بحث آماندا ریپلی درباره مقایسه‌های PISA در:

The Smartest Kids in the World: And How They Got That Way (New York: Simon and Schuster, 2013)

نیزن. ک:

M. Seidenberg, *Language at the Speed of Sight: How We Read, Why So Many Can't, and What Can Be Done About It* (New York: Basic Books, 2017)

نیزن. ک: نتایج ارزیابی ملی سواد بزرگسالان در سال ۲۰۰۳ که نشان داد روخوانی ۹۳ میلیون نفر در آمریکا در سطح پایه یا پایین‌تر است.

۶. ن. ک: نتایج ناراحت‌کننده NAEP در این آدرس:

<http://www.nationsreportcard.gov>

نیمی از کودکان در تمام آزمون‌ها نمره پایه یا پایین‌تر از آن گرفتند؛ این مبحث در منبع زیر هم به تفصیل بررسی شده است:

Seidenberg, *Language at the Speed of Sight*

نیزن. ک:

"Children, Teens, and Reading: A Common Sense Research Brief," May 12, 2014, <https://www.commonssensemedia.org/research/children-teens-and-reading>.

در این منبع هم گزارش شده است:

C. Alter, "Study: The Number of Teens Reading for Fun Keeps Declining," *Time*, May 12, 2014.

7. Coletti, *Blueprint for a Literate Nation: How You Can Help* (Xlibris, 2013).

8. Cited in Council on Foreign Relations, *U.S. Education Reform and National Security* (New York: Council on Foreign Relations, 2012); see also Seidenberg, *Language at the Speed of Sight*.

9. B. Hart and T. R. Risley, "The Early Catastrophe: The 30 Million Word Gap," *American Educator* 27, no. 1 (Spring 2003): 4–9; B. Hart and T. R. Risley, *Meaningful Differences in the Everyday Experience of Young American Children* (Baltimore: Brookes Publishing, 1995).

10. J. J. Heckman, *Giving Kids a Fair Chance (A Strategy That Works)* (Cambridge, MA: MIT Press, 2013).

نیز ن. ک: توصیف جذاب یافته‌های حکمن و تحقیقات مرتبط در مستند کریستین اریز-سامرز به نام «پرورش آمریکا» (۲۰۱۶).

11. J. P. Shonkoff and D. A. Phillips, eds., *From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development* (Washington, DC: National Academy Press, 2000); D. Stipek, "Benefits of Preschool Are Clearly Documented," *Mercury News*, August 6, 2013; D. Stipek, "No Child Left Behind Comes to Preschool," *The Elementary School Journal* 106, no. 5 (May 2006): 455-66.

۱۲. بحث در این منبع:

L. Guernsey and M. H. Levine, *Tap, Click, Read: Growing Readers in a World of Screens* (San Francisco: Jossey-Bass, 2015), 25.

13. O. Ozernov-Palchik, E. S. Norton, G. Sideridis, M. Wolf, N. Gaab, J. Gabrieli, et al. (2016), "Longitudinal Stability of Prereading Skill Profiles of Kindergarten Children: Implications for Early Screening and Theories of Reading," *Developmental Science* 20, no. 5 (September 2017): 1-18. See also O. Ozernov-Palchik and N. Gaab, "Tackling the 'Dyslexia Paradox': Reading Brain and Behavior for Early Markers of Developmental Dyslexia," *WIREs Cognitive Science* 7, no. 2 (March-April 2016): 156-76; Z. M. Saygin, E. S. Norton, D. E. Osher, et al., "Tracking the Roots of Reading Ability: White Matter Volume and Integrity Correlate with Phonological Awareness in Prereading and Early-Reading Kindergarten Children," *The Journal of Neuroscience* 33, no. 33 (Aug. 14, 2013): 13251-58.

۱۴. برای مطالعه مروری بر خوانش پریشی با تأکید بر خلاقیت افراد خوانش پریش و شرح اینکه چرا این الگوهای تفکر نامتعارف معمولاً موجب موفقیت در کارآفرینی در مراحل بعدی زندگی می‌شود، ن. ک: فصل‌های ۷ و ۸ کتاب من:

Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain (New York: HarperCollins, 2007).

۱۵. ن. ک: پژوهش‌های مستمر آن‌ها در مرکز خوانش پریشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه کالیفرنیا، سان‌فرانسیسکو، مثلاً جانز هاپکینز، مارتا دنکلا، متخصص اعصاب اطفال، مکاتبه شخصی، پاییز ۲۰۱۵.

16. U. Goswami, "How to Beat Dyslexia," *The Psychologist* 16, no. 9 (2003): 462-65.

17. Wolf, *Proust and the Squid*, chaps. 4 and 5.

۱۸. مستند مهم «پرورش آمریکا» (۲۰۱۶)، اثر کریستین اریز-سامرز، که درباره این موضوع است، اثرات بلندمدت آسیب‌زای محرومیت اولیه و نیز اثرات مثبت مراقبت صحیح و زودهنگام را نشان می‌دهد.

19. L. C. Moats, *Teaching Reading Is Rocket Science* (Washington, DC: American Federation of Teachers, 1999).

۲۰. ن. ک:

J. Chall, *Learning to Read: The Great Debate* (New York: McGraw-Hill, 1967)

که بزرگ‌ترین پیکره داده‌های موجود از روش‌های مختلف خواندن را تحلیل می‌کند و به این نتیجه می‌رسد که روش‌های کدمبنا یا آوایی برای بیشتر کودکان بهتر است. مباحثه درباره این دو روش هیچ‌گاه به نتیجه‌ای نرسیده و از دیرباز به جنگ خواندن شهرت یافته است.

۲۱. مرورهای مفصل زیادی درباره این تحقیقات صورت گرفته و طی حدود پانزده سال اخیر چندین جلد کتاب را به خود اختصاص داده است. ویراستاران این کتاب‌ها مدیر سابق و مدیر کنونی پژوهش درباره خواندن و اختلالات خواندن در مؤسسه ملی بهداشت کودکان و توسعه انسانی، پگی مک‌کاردل و برت میلر، بوده‌اند. مرورهای دیگر حاصل کنفرانس‌هایی در زمینه تحقیقات مداخله از سوی بنیاد خوانش‌پریشی بوده‌اند. ن.ک:

K. Pugh and P. McCardle, eds., *How Children Learn to Read: Current Issues and New Directions in the Integration of Cognition, Neurobiology and Genetics of Reading and Dyslexia Research and Practice* (New York: Psychology Press, 2009). See also P. E. McCardle and V. E. Chhabra, eds., *The Voice of Evidence in Reading Research* (Baltimore: Brookes Publishing, 2004); B. Miller, P. McCardle, and R. Long, eds., *Teaching Reading and Writing: Improving Instruction and Student Achievement* (Baltimore: Brookes Publishing, 2014); B. Miller, L. E. Cutting, and P. McCardle, eds., *Unraveling Reading Comprehension: Behavioral, Neurobiological, and Genetic Components* (Baltimore: Brookes Publishing, 2013).

۲۲. این موضوع بسیار مهم و پیچیده است و چیزی بسیار مفصل‌تر از پاورقی گذرایی می‌طلبد. ن.ک: پژوهش‌های مهم صورت‌گرفته در ایالت‌های مختلف در این باره، مثلاً:

California Common Core State Standards and Connecticut Common Core State Standards.

23. Seidenberg, *Language at the Speed of Sight*, 271.

۲۴. ن.ک: شرح‌های جامع‌تر سلاست در:

M. Wolf and T. Katzir-Cohen, "Reading Fluency and Its Intervention," *Scientific Studies of Reading* 5, no. 3 (2001): 211–38; T. Katzir, Y. Kim, M. Wolf, et al., "Reading Fluency: The Whole Is More than the Parts," *Annals of Dyslexia* 56, no. 1 (March 2006): 51–82.

25. R. D. Morris, M. W. Lovett, M. Wolf, et al., "Multiple Component Remediation for Developmental Reading Disabilities: IQ, Socioeconomic Status, and Race as Factors in Remedial Outcome," *Journal of Learning Disabilities* 45, no. 2 (March–April 2012): 99–127; M. W. Lovett, J. C. Frijters, M. Wolf, et al., "Early Intervention for Children at Risk for Reading Disabilities: The Impact of Grade at Intervention and Individual Differences on Intervention Outcomes," *Journal of Educational Psychology* 109, no. 7 (October 2017): 889–914.

ن.ک: توصیفات کامل‌تر مداخله گروه من، یعنی برنامه خواندن RAVE-O، در:

M. Wolf, C. UllmanShade, and S. Gottwald, "The Emerging, Evolving Reading Brain in a Digital Culture: Implications for New Readers, Children with Reading Difficulties,

and Children Without Schools,” *Journal of Cognitive Education and Psychology* 11, no. 3 (2012): 230–40; M. Wolf, M. Barzillai, S. Gottwald, et al., “The RAVE-O Intervention: Connecting Neuroscience to the Classroom,” *Mind, Brain, and Education* 3, no. 2 (June 2009): 84–93.

۲۶. تمی کتزیرو و همکارانش در حیفا تحقیقات مفصلی به زبان عبری درباره فرایندهای سلاست به عمل آورده‌اند، هم در زمینه خواندن و هم هیجانانگیز. دانیلا ترافیکانته و دانشجوی دکتری اش، والنتینا آندولفی، در برنامه Eureka پژوهش‌های حیرت‌انگیزی درباره مداخله برای درک سلیس زبان ایتالیایی انجام داده‌اند که الگوی آن برنامه RAVE-O در زبان انگلیسی بوده است.

27. M. C. Nussbaum, *Cultivating Humanity: A Classical Defense of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997), 69, 93.

۲۸. ن. ک. مرورها در:

C. E. Snow, “2014 Wallace Foundation Distinguished Lecture: Rigor and Realism: Doing Educational Science in the Real World,” *Educational Researcher* 44, no. 9 (December 2015): 460–66; P. Uccelli, C. D. Barr, C. L. Dobbs, et al., “Core Academic Language Skills (CALs): An Expanded Operational Construct and a Novel Instrument to Chart School-Relevant Language Proficiency in Preadolescent and Adolescent Learners,” *Applied Psycholinguistics* 36, no. 5 (September 2015): 1077–1109; P. Uccelli and E. P. Galloway, “Academic Language Across Content Areas: Lessons from an Innovative Assessment and from Students’ Reflections About Language,” *Journal of Adolescent & Adult Literacy* 60, no. 4 (January–February 2017): 395–404; P. Uccelli, E. P. Galloway, C. D. Barr, et al., “Beyond Vocabulary: Exploring Cross-Disciplinary Academic-Language Proficiency and Its Association with Reading Comprehension,” *Reading Research Quarterly* 50, no. 3 (July–September 2015): 337–56.

[نامه هشتم]

ساختن مغز دوسواده

1. L. Guernsey and M. H. Levine, *Tap, Click, Read: Growing Readers in a World of Screens* (San Francisco: Jossey-Bass, 2015), 39.
2. A. Ross, *The Industries of the Future* (New York: Simon and Schuster, 2016).
3. Originally written in 1440; see Nicholas of Cusa, *On Learned Ignorance*, trans. J. Hopkins (Minneapolis: Banning, 1985).
4. Ellen Bialystok’s research, particularly E. Bialystok, F. I. M. Craik, D. W. Green, and T. H. Gollan, “Bilingual Minds,” *Psychological Science in the Public Interest* 10, no. 3 (December 2009): 89–129.

5. M. Wolf and M. B. Denckla, "RAN/RAS: Rapid Automatized Naming and Rapid Alternating Stimulus Tests" (Austin, TX: Pro-Ed, 2005).
6. C. Goldenberg, "Congress: Bilingualism Is Not a Handicap," *Education Week*, July 14, 2015; C. Goldenberg and R. Coleman, *Promoting Academic Achievement Among English Learners: A Guide to the Research* (Thousand Oaks, CA: Corwin, 2010); A. Y. Durgunoglu and C. Goldenberg, eds., *Language and Literacy Development in Bilingual Settings* (New York: Guilford Press, 2011).
7. L. Vygotsky, *Thought and Language* (Cambridge, MA: MIT Press, 1986).
8. M. Weigel and H. Gardner, "The Best of Both Literacies," *Educational Leadership* 66, no. 6 (March 2009): 38–41.
9. G. L. Bissex, *Gnys at Wrk: A Child Learns to Write and Read* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1985).

۱۰. مثلاً ن. ک:

S. Graham and T. Santangelo, "A Metaanalysis of the Effectiveness of Teaching Handwriting" presentation, Handwriting in the 21st Century? An Educational Summit, Jan. 23, 2012.

نیز ن. ک: پژوهش‌های ویلیام کلم، متخصص اعصاب.

11. M. U. Bers and M. Resnick, *The Official Scratch Jr Book: Help Your Kids Learn to Code* (San Francisco: No Starch Press, 2015), 2–3.
 12. C. Breazeal, "Emotion and Sociable Humanoid Robots," *International Journal of Human-Computer Studies* 59, nos. 1–2 (July 2003): 119–55.
 13. M. Barzillai, J. Thomson, and A. Mangen, "The Influence of E-books on Language and Literacy Development," in *Education and New Technologies: Perils and Promises for Learners*, ed. K. Sheehy and A. Holliman (London: Routledge, forthcoming); M. Wolf and M. Barzillai, "The Importance of Deep Reading," *Educational Leadership* 66, no. 6 (March 2009): 32–35.
 14. B. Dalton and D. Rose, "Scaffolding Digital Comprehension," in *Comprehension Instruction: Research-Based Best Practices*, 2nd ed., ed. C. C. Block and S. R. Parris (New York: Guilford Press, 2008), 347–61.
 15. D. H. Rose and A. Meyer, *Teaching Every Student in the Digital Age: Universal Design for Learning* (Alexandria, VA: ASCD, 2002).
۱۶. اعضای مرکز گست طیفی از انواع پشتیبانی را شرح می‌دهند که «دسترسی به محتوا را فراهم می‌آورند (مثلاً خواننده‌ای که مشکل دارد می‌تواند، با استفاده از پشتیبانی متن به گفتار، متن را به گفتاری با صدای مصنوعی تبدیل کند یا تعریفی چندرسانه‌ای را ببیند)، یا اطلاعات افزوده‌ای را که برای درک متن لازم است ارائه می‌دهند (مثلاً کسی که زبان انگلیسی می‌آموزد می‌تواند تلفظ کلمات را بشنود، ترجمهٔ اسپانیایی همان کلمه را بیاموزد و یادداشتی شخصی روی آن واژه بنویسد)». ن. ک:

A. Meyer, D. Rose, and D. Gordon, *Universal Design for Learning*, (Warefield, MA: CAST Professional Publishing), 2014.

17. S. Lefever-Davis and C. Pearman, "Early Readers and Electronic Texts: CD-ROM Storybook Features That Influence Reading Behaviors," *The Reading Teacher* 58, no. 5 (February 2005): 446-54.

۱۸. ن.ک: گزارش‌های مفصل دربارهٔ فعالیت‌ها و ابزارهای دیجیتال با حمایت گزارش‌های طرح رسانه‌های دیجیتال و یادگیری در بنیاد مک‌آرتور، مثلاً:

C. N. Davidson and D. T. Goldberg, *The Future of Learning Institutions in a Digital Age* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); J. P. Gee, *New Digital Media and Learning as an Emerging Area and "Worked Examples" as One Way Forward* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); M.

Ito, H. A. Horst, M. Bittanti, et al., *Living and Learning with New Media: Summary of Findings from the Digital Youth Project* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); C. James, *Young People, Ethics, and the New Digital Media: A Synthesis from the GoodPlay Project* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009); H. Jenkins, *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009).

19. J. Coiro, "Online Reading Comprehension: Challenges and Opportunities," *Texto Livre: Linguagem e Tecnologia* 7, no. 2 (2014): 30-43.

20. Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*, 233.

۲۱. چنان‌که در *Tales of Literacy* گفته‌ام، برایم سؤال شده که شاید داده‌های کوپرو ظهور دو مدار خواندن با سروشکل متفاوت را نشان می‌دهند. ن.ک:

J. Coiro, "Predicting Reading Comprehension on the Internet: Contributions of Offline Reading Skills, Online Reading Skills, and Prior Knowledge," *Journal of Literacy Research* 43, no. 4 (2011): 352-92.

22. S. Vaughn, J. Wexler, A. Leroux, et al., "Effects of Intensive Reading Intervention for Eighth-Grade Students with Persistently Inadequate Response to Intervention," *Journal of Learning Disabilities* 45, no. 6 (November-December 2012): 515-25.

23. M. Rubery, *The Untold Story of the Talking Book* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2016).

۲۴. ن.ک:

J. Gee, *What Video Games Have to Teach Us About Learning and Literacy* (New York: Palgrave Macmillan, 2003)

نیز ن.ک: گزارش‌های مفصل دربارهٔ بازی‌ها و فعالیت‌های دیجیتال که با طرح رسانه‌های دیجیتال و یادگیری در بنیاد مک‌آرتور انجام می‌شود؛ مثلاً:

Gee, *New Digital Media and Learning as an Emerging Area and "Worked Examples" as One Way Forward*; Ito et al., *Living and Learning with New Media*; C. James, *Young*

People, Ethics, and the New Digital Media; J. Kahne, E. Middaugh, and C. Evans, *The Civic Potential of Video Games* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009).

25. A. C. K. Cheung and R. E. Slavin, "The Effectiveness of Education Technology for Enhancing Reading Achievement: A Meta-analysis," Center for Research and Reform in Education, Johns Hopkins University, May 2011; A. C. K. Cheung and R. E. Slavin, "How Features of Educational Technology Applications Affect Student Reading Outcomes: A Meta-analysis," *Educational Research Review* 7, no. 3 (December 2012): 198–215; A. C. K. Cheung and R. E. Slavin, "The Effectiveness of Educational Technology Applications for Enhancing Mathematics Achievement in K–12 Classrooms: A Meta-analysis," *Educational Research Review* 9 (June 2013): 88–113; Y-C. Lan, Y-L. Lo, and Y-S. Hsu, "The Effects of Meta-cognitive Instruction on Students' Reading Comprehension in Computerized Reading Contexts: A Quantitative Meta-analysis," *Journal of Educational Technology & Society* 17, no. 4 (October 2014): 186–202; Q. Li and X. Ma, "A Meta-analysis of the Effects of Computer Technology on School Students' Mathematics Learning," *Educational Psychology Review* 22, no. 3 (September 2010): 215–43.

26. S. White, Y. Y. Kim, J. Chen, and F. Liu, "Performance of Fourth-Grade Students in the 2012 NAEP Computer-Based Writing Pilot Assessment: Scores, Test Length, and Editing Tools," working paper, Institute of Education Sciences, Washington, DC, October 2015.

۲۷. بحث دربارهٔ کودکان غیرباصواد در فصل سوم کتاب استغنی گوئوالد و بنده:

Tales of Literacy for the 21st Century (Oxford, UK: Oxford University Press, 2016).

28. V. Rideout and V. S. Katz, "Opportunity for All?: Technology and Learning in Lower-Income Families," Joan Ganz Cooney Center at Sesame Workshop, New York, 2016.

29. Ibid.;

H. Jenkins, *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century* (Cambridge, MA: MIT Press, 2009).

30. Rideout and Katz, "Opportunity for All?," 7.

31. Cited in Guernsey and Levine, *Tap, Click, Read*.

32. M. Wolf et al., "The Reading Brain, Global Literacy, and the Eradication of Poverty," *Proceedings of Bread and Brain, Education and Poverty* (Vatican City: Pontifical Academy of Social Sciences, 2014); M. Wolf et al., "Global Literacy and Socially Excluded Peoples," *Proceedings of the Emergency of the Socially Excluded* (Vatican City: Pontifical Academy of Social Sciences, 2013).

33. <https://adultliteracy.xprize.org>.

34. C. Suárez-Orozco, M. M. Abo-Zena, and A. K. Marks, eds., *Transitions: The Development of the Children of Immigrants* (New York: New York University Press, 2015).

ن.ک: پژوهش‌های مفصلی که در نامه هفتم از آن‌ها یاد شده است.

35. W. Berry, *Our Only World: Ten Essays* (Berkeley, CA: Counterpoint, 2015).
36. P. A. McKillip, *The Moon and the Face* (New York: Berkley, 1985), 88.
37. B. Gooch, *Flannery: A Life of Flannery O'Connor* (New York: Little, Brown and Company, 2009), 229.

[نامه نهم]

خواننده، به آشیانه بازآی

1. D. L. Ulin, *The Lost Art of Reading: Why Books Matter in a Distracted Time* (Seattle, WA: Sasquatch Books, 2010), 34, 16, 150.
2. W. Berry, *Standing by Words: Essays* (Washington, DC: Shoemaker & Hoard, 2005), 60–61.
3. Aristotle, *The Nicomachean Ethics*, trans. H. Rackham (New York: William Heinemann, 1926).
4. J. Pieper, *Leisure: The Basis of Culture* (San Francisco: Ignatius Press, 2009).
۵. جان دان الهی‌دان در قرن حاضر به تفصیل به این اندیشه‌ها پرداخته است، مثلاً: J. S. Dunne, *Love's Mind: An Essay on Contemplative Life* (Notre Dame, IN: University of Notre Dame Press, 1993).

۶. این اصطلاح را فیلیپ دیویس در کتاب زیر استفاده می‌کند:

- Reading and the Reader* (Oxford, UK: Oxford University Press, 2013).
7. M. Heidegger, *Discourse on Thinking* (New York: Harper, 1966), 56.
 8. T. Wayne, "Our (Bare) Shelves, Our Selves," *New York Times*, Dec. 5, 2015.
 9. S. Wasserman, "The Fate of Books After the Age of Print," *Truthdig*, March 5, 2010, http://www.truthdig.com/arts_culture/item/steve_wasserman_on_the_fate_of_books_after_the_age_of_print_20100305/. Also in a different version in *Columbia Journalism Review*.
 10. Charlie Rose, interview, PBS, January 27, 2017.
 11. T. S. Eliot, *Four Quartets* (New York: Harcourt, Brace & Company, 1943), 59.
 12. I. Calvino, *Six Memos for the Next Millennium* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1988), 54.
۱۳. مايلم از اندرو پایپر تشکر کنم که با کتاب *Book Was There* مثال قدرتمند خواندن را از رمان به سوی فانوس دریایی ویرجینیا وولف به من یادآوری کرد.
۱۴. در اینجا باید از اِتی هیلسموم (Etty Hillesum) نیز یاد کنم که روایت خارق‌العاده‌ای از اردوگاه‌های کار اجباری دارد، ن.ک:

An Interrupted Life: The Diaries and Letters of Etty Hillesum, 1941–1943, introduction by J. G. Gaarlandt, trans. A. J. Pomerans (New York: Pantheon Books, 1984).

15. Quoted in E. Metaxas, *Bonhoeffer: Pastor, Martyr, Prophet, Spy* (Nashville: Thomas Nelson, 2010), 496.

16. *bid.*, 514, 528.

۱۷. در اینجا یاد کمک‌های ارزشمند سازمان‌های کار داوطلبانه در زندان‌ها همچون Reader Organisation در انگلستان می‌افتم. چنین سازمان‌هایی کارآماده‌سازی مجدد زندانیان را، که جامعه معمولاً از آن غفلت می‌کند، انجام می‌دهند، علاوه بر کار دیگرشان که کمک به سالمندان و محصلان فقیر است.

18. Personal interview, Providence, RI, 2014. See also B. Stiegler, Goldsmith Lectures, Lecture 1, 2013.

19. Quoted in L. Grossman, “Jonathan Franzen: Great American Novelist,” *Time*, Aug. 12, 2010.

20. M. Robinson, *The Givenness of Things: Essays* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2015), 176, 187.

21. Quoted in S. Wasserman’s “The Fate of Books after the Age of Print,” *Truthdig*, March 5, 2010.

22. M. Nussbaum, *Cultivating Humanity: A Classical Defense of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997), 300–01.

۲۳. برگرفته از:

Letters and Papers from Prison

این اثر اولین بار در سال ۱۹۵۱ به انتشار رسید و ترجمهٔ انگلیسی آن را انتشارات «تاج‌استون» در سال ۱۹۹۷ چاپ کرد. لازم به ذکر است که سه واژهٔ اول عنوان اصلی آلمانی (*Widerstand und Ergebung: Briefe und Aufzeichnungen aus der Haft*)، که در ترجمهٔ انگلیسی لحاظ نشده، اهمیت موضع‌گیری در برابر تباهی اخلاقی نازی‌ها را یادآوری می‌کند. این کلمات را می‌توان به «مقاومت و عزم» ترجمه کرد، هرچند *Ergabung* به معنی نتیجه و ماحصل موضع مخالفت و مقاومت هم هست.

24. U. Eco and C. M. Martini, *Belief or Nonbelief? A Confrontation* (New York: Arcade Publishing, 2012), 71.

25. N. Strossen, *Hate: Why We Should Resist It with Free Speech, Not Censorship* (New York: Oxford University Press, 2018).

۲۶. در طول تاریخ، عوام‌فریبان و وفاداران‌شان به خوبی به قدرت القای ترس واقف بوده‌اند، چون کسانی که می‌ترسند تصمیماتی غیرعقلانی دربارهٔ ترس‌های غیرعقلانی می‌گیرند. جستار «ترس» (*New Fear*, *York Review of Books*, Sept. 24, 2015) را بخوانید که در آن مریلین رابینسون می‌نویسد ترس ممکن است نوعی اعتیاد شود. در دادگاه نوزنبرگ، هرمان گورینگ به قضات گفت برای کنترل ملت در هر

زمانی کافی بوده ابتدا ترس را در مردم القا کند و سپس هرکس را مخالفی کرد خائن بخواند. در روزگار ما نیز خیلی‌ها هرکس را تهدیدی در قبال دیدگاه‌هایشان به حساب می‌آید دروغگو می‌خوانند. چه در قرن بیست و یکم، چه بیستم و چه هر قرن دیگری، هنگامی که طرز تفکرهای مخالف مسکوت می‌شوند، «وجدان جمعی» به تدریج از بین می‌رود.

۲۷. ن. ک: سمت وسوی دیگر همدلی پژوهشی از منظر «نوع دوستی متقابل»:

Margaret Levi, "Reciprocal Altruism," Edge.org, Feb. 5, 2017, <https://www.edge.org/response-detail/27170>.

لیوای در پایان می‌نویسد «تشخیص اهمیت نوع دوستی متقابل برای بقای یک فرهنگ باعث می‌شود بفهمیم که چقدر به هم وابسته‌ایم. فداکاری و دست‌ودلبازی، که شاکله نوع دوستی‌اند، ملزومات همکاری انسان‌ها نیز هستند و این همکاری هم به نوبه خود مبنای جوامع کارآمد و شکوفا را شکل می‌دهد». نیز ن. ک: کتاب او با John Ahlquist.

In the Interest of Others (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2013).

28. J. S. Dunne, *The House of Wisdom: A Pilgrimage* (New York: Harper & Row, 1985), 77.

این فراز را مکمل امروزی سطری از مزامیر ۹۰ می‌دانم که می‌گوید «به ما بیاموزان شمردن روزهای عمر را تا روی به حکمت آوریم».

29. C. Taylor, *The Language Animal: The Full Shape of the Human Linguistic Capacity* (Cambridge, MA: Belknap Press, 2016), 177.

عنایت داشته باشید که من ترجمه تیلور از واژه «Laut» را تغییر داده‌ام. گرچه ترجمه «صدا» برای این واژه کاملاً درست است، به نظر من منظور هومبولت را با واژه «گفتار» بهتر می‌توان انتقال داد.

30. Ibid.

31. M. Proust, *On Reading*, ed. J. Autret, trans. W. Burford (New York: MacMillan, 1971; originally published 1906), 35.

32. T. Morrison, "Nobel Lecture," Dec. 7, 1993, https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/1993/morrisonlecture.html.

33. Ulin, *The Lost Art of Reading*, 150.

۳۴. در فراز زیبایی از کتاب خاستگاه‌گونه‌ها (۱۸۵۹) آمده است «در این برداشت از حیات، عظمتی واقعی به چشم می‌خورد که حیات با توانایی‌های گوناگونش ابتدا در اشکال معدودی و حتی شاید در یک شکل واحد دمیده شده و حین آنکه سیاره زمین بر اساس قانون ثابت گرانش در مدار خود گردش می‌کند، از چنین سرآغاز ساده‌ای بی‌شمار گونه‌های بس زیبا و بس شگفت‌انگیز تکامل یافته‌اند و همچنان تکامل می‌یابند».

نمایه

	الف
ارسطو ۲۳، ۱۰۶، ۱۸۰، ۱۸۱	آپولو ۱۳ (فیلم) ۱۲۰
اروینگ، جان ۱۸۰	آرتور کانن دوویل ۶۵
اروینگ، واشنگتن ۱۶، ۹۸	آزمون «وِوگ» ۲۲۲
از چشم من (بریز) ۱۵۶	آستن، جین ۱۴، ۵۲
استاد بازی (هسه) ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۹۱، ۲۱۷	آکویناس، توماس ۲۳
استافورد، ویلیام ۴۷	آموزش روخوانی ۱۵۲
استانوویچ، کیث ۶۱	آناکارینا (تولستوی) ۴۰، ۵۷
استاین بک، جان ۱۴، ۴۷	آندولفی، والننتینا ۱۹۶، ۲۲۸
استاینر-آدر، کاترین ۱۰۹-۱۱۱، ۱۱۳، ۱۲۱، ۱۳۹	آنگ، والتر ۱۷، ۹۶، ۹۷، ۱۰۳، ۱۶۳
استراسن، نئیدین ۱۹۱	آینده خواندن ۸۵، ۱۹۳
استودلی، کاترین ۳۰، ۳۱، ۷۲، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۰۴	آینشتاین، آلبرت ۶۱
استون، لیندا ۷۵	آنورلیوس، مارکوس ۹۹
استیگلر، برنارد ۱۸۶-۱۸۸	اختلالات طیف اوتیسم ۵۷
استیونز، والاس ۶۴	اخلاق نیکوماخوسی (افلاطون) ۱۸۰
اسکینر، بی. اف. ۱۲۳	ادلستاین، آن ۱۹۵
اسمایلی، جین ۵۸، ۷۷	ادموندسن، مارک ۶۷، ۷۸، ۷۹
اسنو، کاترین ۱۵۹، ۲۲۱	اربز-سامرز، کریستین ۱۵۲، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۲۶
اشمیت، اریک ۱۲۱	ارزیابی ملی پیشرفت تحصیلی ۱۴۶
اصل تکنیکی ۱۲۲	

- اصول آوایی و واج‌ها ۱۵۲، ۱۵۳
- اصول طرح جامع یادگیری (یودی‌ال) ۱۶۸
- بازنمایی اطلاعات ۳۶، ۳۷، ۱۲۸
- بازی مهرهٔ شیشه‌ای (هسه) ۱۰۰، ۲۱۷
- بازیابی ۲۷، ۲۸، ۳۶، ۱۰۴، ۱۸۴، ۲۰۳
- بازی‌های ویدئویی یا کامپیوتری ۱۷۳
- باس، آدریانا ۱۴۰
- بافت، وارن ۱۸۲
- بالبی، جان ۱۲۶
- بالدوین، جیمز ۵۲، ۱۵۷
- بالی، توماس و هایدی ۱۶۳، ۱۹۹
- بزل، سنیتیا ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۶۷، ۱۹۷
- برس، مارینا ۱۶۶، ۱۶۷
- برلین، لوسیا ۵۴
- برنامهٔ ٲینکینگ ریدر ۱۶۸
- برنامهٔ کدنویسی اسکچ ۱۶۷
- برند، استوارت ۱۶۱، ۱۶۲
- بروکس، دیوید ۸۷
- بری، وِنِدِل ۴۸، ۷۱، ۹۹
- بریجز، روبی ۱۵۶
- بزوس، جف ۱۶۲
- بصیرت ۲۱، ۲۳، ۵۰، ۶۴، ۶۹، ۷۰-۷۲، ۸۷، ۱۰۲، ۱۱۹، ۱۷۸، ۱۸۲
- بنیاد مک‌آرتور ۱۱۴، ۱۲۳، ۱۶۹، ۲۳۰
- بنیامین، والتر ۷۷، ۷۸، ۱۱۰
- بورخس، خورخه لوئیس ۶۰
- بون، راجر ۷۶، ۲۱۳
- بونهوفر، دیتریش ۵۵، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۰، ۲۰۹
- به رنگ ارغوان (واکر) ۴۸، ۱۵۷
- به‌سوی فانوس دریایی (ولف) ۱۸۵، ۲۳۲
- بیزلی، جرالڊ ۶۲
- بیش‌توجهی ۷۵، ۷۶، ۱۰۹
- ب
- بارت، آندریا ۴۲
- بارزیلای، میریت ۱۶۸، ۱۹۶
- بارون، ناتومی ۸۰، ۸۴، ۱۰۲، ۱۳۰
- بازخوانی ۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۲۸، ۱۵۶، ۱۸۰، ۲۰۵
- بازخوانی‌ها (فَدیمن) ۱۰۲
- بازویداد ۸۲، ۱۱۷، ۱۲۹
- لیوت، جرج ۹۲-۹۴
- امرسون، رالف والدو ۶۱، ۶۲، ۷۲، ۹۱
- انجام هم‌زمان چند کار (چندوظیفگی) ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۲، ۱۹۵، ۲۱۸
- اندیشه و زبان (ویگوتسکی) ۹۲، ۱۶۴
- انعطاف‌پذیری ۲۱، ۲۸، ۷۲، ۸۳، ۱۹۳
- اوباما، باراک ۵۳، ۵۴، ۶۶، ۷۸، ۲۰۹
- اوتلی، کیث ۵۸
- اورکین، ملیسا ۱۵۵، ۱۹۶، ۱۹۷
- اوزرنف-پالچک، اُولا ۱۳۶، ۱۴۹، ۱۹۶، ۲۲۳
- اوکانر، فلانری ۱۷۸
- اهداف توسعهٔ پایدار سازمان ملل ۱۴۳
- ایشیگورو، کازونو ۱۸۰
- ایکس، مالکوم ۱۸۷
- ایگلمن، دیوید ۲۶
- ایمیل ۹۸، ۱۷۷
- اینترنت نیش‌ها (هاوارد) ۹۶
- اینزورث، مری ۱۲۶
- پ
- پاپ فرانسیس ۵۹، ۱۰۵، ۱۷۰

- پاتریشا گرینفیلد ۱۰۵
 پائیم، رابرت ۱۷۴
 پاستور، لویی ۶۲
 پایپر، اندرو ۸۰، ۸۲، ۸۳، ۱۲۵، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۰
 ۲۳۲، ۲۱۸
 پایگاه دانش ۶۱، ۹۱، ۱۵۲
 پیرت، سیمور ۱۰۸
 پتل، آنیروود (آنی) ۱۳۶، ۲۲۳
 پدیده متیو ۶۲
 پرایس، گتی ۵۲، ۲۰۵
 پرورش انسانیّت (نوسبام) ۱۵۶
 پرورش آمریکا (مستند) ۱۵۲، ۲۲۶
 پروژۀ بُرن تورید ۱۳۱
 پروست و ماهی مرکب: داستان و سازوکار علمی
 مغز خوانشگر (ولف) ۱۶، ۱۷، ۲۰، ۹۸، ۱۳۷
 پروست، مارسل ۱۹، ۲۳، ۲۴، ۴۳، ۵۰، ۷۸،
 ۹۳، ۱۰۱، ۱۹۳، ۲۰۳
 پولدرک، راسل ۱۱۲، ۲۱۸
 پیازه، ژان ۱۳۰
 پیپر، یوزف ۷۴
 پیچ، لری ۲۲۰
 پیچای، سوندار ۱۶۲
 پیش‌بینی ۱۷، ۴۴، ۴۵، ۵۹، ۶۳، ۶۶، ۷۲،
 ۷۴، ۱۰۲، ۱۱۴، ۱۱۶، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۰-۱۵۲،
 ۱۵۹، ۱۶۳، ۱۶۹، ۱۹۶، ۲۰۵، ۲۲۳
 پینکر، استیون ۱۳۴
 پیو، کن ۲۰۵
- ت**
 تار عنکبوت شارلوت (وایت) ۱۵۶
 تاریخ کتاب‌خوانی (منگوئل) ۶۰
 تامسن، جنی ۱۶۸
 تایم ول اسپنت ۱۲۲، ۲۲۰
- تحریک حسی ۱۰۹، ۱۱۰
 ترافیکیانته، دانیلا ۱۵۵، ۱۹۶، ۲۲۸
 ترس (رابینسون) ۲۳۳
 ترکل، شری ۵۶، ۱۷۰
 تصویربرداری مغزی ۱۶، ۴۴، ۷۱، ۱۲۷، ۱۳۱، ۱۸۳
 تفکر نقادانه ۱۸، ۶۷-۶۹، ۷۸، ۱۰۵، ۱۵۹
 تکامل ما (انریکس و گولنز) ۱۹
 تک‌نگاره‌ها ۱۵۴
 تکواژ ۳۵، ۳۶، ۱۳۷
 تمپل، کری ۸۶
 تمرکز ۱۷، ۷۴، ۷۷، ۹۲، ۱۰۸، ۱۰۹
 تنر، ادوارد ۶۲
 تنوع مغزی ۸۸
 تنها در کنار هم (ترکل) ۱۷۰
 تواین، مارک ۴۸
 توتو، دزموئند ۵۹
 تولستوی، لئو ۴۰، ۵۷
 توماس موتوریخاری ۳۹، ۱۲۸
 تیلور، چارلز ۱۲۷، ۱۴۴، ۱۹۲
 تینکربوک ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲
- ج**
 جابه‌جایی بین وظایف / جابه‌جایی توجه ۱۱۲
 جادوی کتاب (هسه) ۱۰۴
 جامعه دمکراتیک ۲۲، ۹۶، ۱۸۹-۱۹۱، ۱۹۳
 جایزه ایکس ۱۷۶، ۱۷۷
 جکسون، مگی ۱۱۳، ۱۱۷، ۱۱۹
 جکینداف، ری ۴۲، ۱۹۸
 جن، گیش ۷۱، ۱۹۸، ۲۰۸
 جنکینز، هنری ۱۷۵
 جنگ خواندن ۱۵۲، ۲۲۷
 جودسن، سیلویا ۷۳
 جهل سنجیده ۱۶۲

۸۷-۷۷، ۹۰-۱۰۰، ۱۰۲-۱۰۴، ۱۰۷، ۱۱۳-۱۱۷،
 ۱۲۰، ۱۲۴-۱۳۳، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۰-۱۴۳،
 ۱۴۵-۱۵۹، ۱۶۱-۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۶-۱۷۹،
 ۱۸۱، ۱۸۳-۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱-۱۹۴، ۱۹۶-
 ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۳-۲۰۷، ۲۱۱، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۲۳،
 ۲۲۴، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۳۰، ۲۳۲

خواندن گفت وگووار ۱۳۱، ۱۴۲
 خوانش پیریشی ۱۶، ۱۰۱، ۱۵۰، ۱۵۵، ۱۶۳، ۱۶۹، ۱۷۲،
 ۱۸۰، ۱۹۷، ۱۹۹، ۲۰۵، ۲۱۳، ۲۱۵، ۲۲۶، ۲۲۷
 خوان انریکس ۹، ۱۹، ۱۶۲

د

دیونگ، ماریا ۱۱۴

دارنتون، رابرت ۱۸۸

داروین، چارلز ۶۸، ۱۹۴

داستان‌های خدا (ریلیکه) ۶۹

داکورت، آنجلا ۹۵

دالایی لاما ۵۹

دامنه توجه ۸۴، ۸۵، ۹۵، ۱۸۳، ۲۱۵

دان، جان اس. ۵۰، ۷۳، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۹۹، ۲۳۲

دانا جویا ۷۷، ۲۱۳

دانش زمینه‌ای ۴۵، ۴۹، ۵۹-۶۵، ۶۷، ۶۸

۸۹، ۹۵، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۹، ۱۳۳،

۱۵۵، ۱۵۹، ۱۶۵، ۱۶۸

دانش‌آموزان (آموزندگان) دوزبانه ۱۹، ۱۳۱، ۱۵۲،

۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۹، ۲۲۴

دانش‌پژوه آمریکای (امرسون) ۶۱

دانیلفسکی، مارک ۹۱

دزباب خواندن (پروست) ۴۳

ده‌ساله شدن (کالینز) ۱۴۶

دردا، مایکل ۴۲، ۸۲، ۱۴۵

درک مطلب ۸۰، ۱۱۵، ۱۴۰، ۲۰۵

درک نگرش دیگران ۵۱، ۵۳، ۵۴، ۱۲۰، ۱۳۴، ۱۵۶

جیمز، ویلیام ۷۱، ۱۴۵

جیمز، هنری ۱۴، ۹۴

ج

جال، جین ۹۳، ۲۱۶

چامسکی، کارول ۹۲، ۲۱۶، ۲۲۱

چامسکی، نوام ۶۸، ۹۲، ۲۱۶

چانگ، آنجلا ۱۴۰

چرا بخوانیم؟ (ادموندسن) ۶۷

چسترتون، جی. کی. ۱۸۰

چشم آرام ۷۳، ۷۴، ۷۶، ۷۸

چند نامه به شاعری جوان (ریلیکه) ۲۰

ح

حافظه ۳۱، ۳۳، ۸۴، ۸۵، ۸۸، ۹۷، ۱۰۳،

۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۳-۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۳، ۱۲۶،

۱۵۹، ۱۶۸، ۱۸۳، ۱۹۳، ۲۰۴، ۲۱۴

حافظه کاری ۳۳، ۴۵، ۸۴، ۸۵، ۱۱۳-۱۱۹، ۲۱۵،

حکمت ۲۳، ۴۳، ۶۶، ۷۰، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۹۲،

۱۹۳، ۲۳۴

حکمت دیجیتال ۱۶۶، ۱۶۹

حلقه زبان ۳۲، ۳۷، ۳۹

حلقه شناخت ۳۲، ۳۹، ۴۰

حیوان داستان‌گو (گوتشال) ۱۳۴

حیوان زبان‌مند (تیلور) ۱۹۲

خ

خاستگاه دیگران (موریسون) ۸۹

خاستگاه گونه‌ها (داروین) ۲۳۴

خرگوش فراری ۱۲۸

خواندن (کتاب‌خوانی) ۹، ۱۱-۱۸، ۲۱-۲۳،

۲۶-۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۷، ۴۱-۵۰، ۵۲-۵۴،

۵۶-۵۹، ۶۱، ۶۳، ۶۴، ۶۶، ۶۸، ۶۹، ۷۱،

- دریدا، ژاک ۱۸۷
 دستگاه‌های دیجیتال ۱۲، ۱۸، ۷۵، ۸۲، ۱۰۸، ۱۳۲، ۱۳۷-۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۶۶، ۱۷۱، ۱۷۳-۱۷۶، ۲۲۱
 دکتر زوس ۱۳۴، ۱۴۴
 دلیند (موریسون) ۵۲
 دنکلا، مارتا بریج ۱۵۱، ۲۲۶
 دنیای شبّات (شولویتز) ۷۴
 دورهٔ برینگ می اِ بوک ۱۳۱
 دوسوادگی ۱۷۲، ۱۷۷
 دهان، استانیسلا ۲۷، ۷۱، ۱۲۶، ۱۵۲، ۲۰۳، ۲۰۵
 دهان-لمبرتز، گیزلن ۱۲۶
 دیاماندیس، پیتر ۱۷۶
 دیتیش، آرنه ۷۰
 دیجیتال ۱۲، ۱۳، ۱۷، ۱۸، ۲۲، ۲۳، ۴۵، ۴۷، ۶۲، ۷۲، ۷۵-۷۷، ۸۰، ۸۲، ۸۳، ۸۵، ۸۸، ۹۲، ۹۶-۹۸، ۱۰۳، ۱۰۵، ۱۰۷-۱۰۹، ۱۱۱-۱۱۵، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۲۳، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۷-۱۴۳، ۱۵۹، ۱۶۳-۱۷۶، ۱۷۸، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۲-۱۹۴، ۲۱۰، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۲۱، ۲۳۰
 دیکسون، امیلی ۲۶، ۵۰، ۹۰، ۹۱
 دیوید یولن ۱۷۹
 دیویس، فیلیپ ۷۱، ۲۳۲

ز

- زاکرمن، بری ۱۳۱، ۲۱۲
 زبان ۱۵، ۲۰، ۲۶-۳۲، ۳۷-۴۲، ۴۴، ۴۵، ۵۶، ۷۰، ۷۲، ۷۹، ۸۰، ۸۵، ۸۸-۹۳، ۹۷، ۱۱۱، ۱۲۳، ۱۲۶-۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۵-۱۳۷، ۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۴، ۱۴۸، ۱۵۰، ۱۵۳-۱۵۵، ۱۵۹، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۶، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۶، ۲۰۴، ۲۰۹، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۲۸، ۲۲۹
 زبان نوشتاری ۱۵، ۱۶، ۸۵، ۸۸، ۹۲، ۱۱۷، ۱۳۲، ۱۹۰
 ذهن عشق (دان) ۵۰
 ذهن ملخی ۱۰۸، ۱۱۳، ۱۱۴
 ر
 رابینسون، مرلین ۴۸، ۵۳، ۵۴، ۷۰، ۸۷، ۱۸۸، ۲۰۹، ۲۳۳
 رادسکی، پنی ۱۳۱
 راس، آلک ۱۶۱

- زمان (هافمن) ۱۸۲
زندگی متأملانه ۱۸۳
زیبایی رنگارنگ (هاپکینز) ۲۱۵
- شب به خیر مهتاب (براون) ۱۲۸
شبکه‌ای-رید ۱۲۳، ۱۶۸، ۲۲۰
شب‌های کتابخانه (منگول) ۶۰
شراکت تحقیقات راهبردی آموزش (سِرپ) ۱۵۹
شرق بهشت (استاین‌بک) ۴۷
شرمن، گوردن ۱۷۳، ۲۱۵
شش یادداشت برای هزاره بعدی (کالونو) ۲۰
شکسپیر، ویلیام ۵۱، ۷۰، ۹۱، ۱۰۶، ۱۶۲، ۱۸۵
شمشیر کنستانتین (کارول) ۵۵
شولویتز، جودیت ۷۴
شیرماخر، فرانک ۷۴، ۷۵، ۱۰۸، ۲۱۲
- س
- سارتر، ژان-پل ۱۳۷، ۲۰۴
سازمان خوانندگان ۱۸۷
سانتاگ، سوزان ۵۳، ۸۰
سایدنبرگ، مارک ۱۵۴، ۲۰۶
سرزمین سایه‌ها ۵۲
سرسری خوانی ۴۷، ۸۰، ۸۱، ۸۶، ۸۷، ۹۷، ۱۶۸، ۱۶۵
سطح روخوانی ۱۴۷
سقراط ۷۹، ۸۵، ۹۶، ۹۷، ۱۰۶، ۱۲۰، ۱۲۱، ۲۰۲
سیلانو، دانا ۱۷۵، ۱۷۶
سَندر، امانوئل ۶۳
سواد جهانی ۱۱۸، ۱۴۲، ۱۷۶، ۱۹۷، ۱۹۹، ۲۰۲
سوارِس-اوروسکو، کارولا و مارسلو ۱۴۳، ۱۷۷، ۱۹۷
سوگیری تازگی ۷۵، ۱۰۸
سوئینی، دیوید ۴۰، ۱۹۹، ۲۰۵
سیتنفلد، کرتیس ۵۲
سیدارتا (هسه) ۱۰۱
سیستم‌های توجه ۳۲، ۲۰۴
سینگر، تانیا ۵۶، ۵۷
- ع
- علیه همه‌چیز (گریف) ۶۴
- غ
- غرقگی ۱۵، ۱۸، ۵۲، ۵۳، ۹۹، ۱۰۲، ۱۱۱، ۱۵۵، ۱۸۰
غرور و تعصب (آستن) ۱۴، ۵۲، ۵۹
- ف
- فَدیمن، آن ۱۰۲
فراست، جو ۱۳۳
فرانته، النا ۱۸۰
فرانک، آن ۵۴، ۵۵، ۱۵۷
فرایندهای تحلیلی ژرف‌خوانی ۶۳
فرایندهای شناختی ۱۸، ۱۶۴
فرایندهای معنایی؛ ن.ک: زبان ۷۲، ۲۰۶
فرصت برای همه؟ (رایدوت و کتزر) ۱۷۴
- ش
- شایسته (سیتنفلد) ۵۲

- فرضیهٔ زنجیرهٔ دیجیتال ۷۶، ۹۸، ۱۸۹
 فزرن، جاناتان ۱۸۸
 فروید، زیگموند ۶۸، ۱۲۶
 فرهنگ دیجیتال ۱۳، ۱۷، ۴۵، ۴۷، ۸۳، ۸۵،
 ۸۸، ۹۲، ۹۷، ۹۸، ۱۱۳، ۱۲۱، ۱۴۱، ۱۶۵،
 ۱۷۰، ۱۷۴، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۹۰، ۱۹۲، ۲۱۴
 فرهنگ سوادمحور و واژه‌محور ۱۶، ۱۷، ۷۷،
 ۸۴، ۹۶
 فریدلندر، الیوت ۱۶۴
 فستین لنته ۱۸۴، ۱۹۴
 فن در ویل، آدریان ۸۰
 فورستر، ای. ام. ۴۱، ۵۰
 فوگاسی، لئوناردو ۶۴، ۱۱۱، ۲۱۰
 فیتزجرالد، اسکات اف. ۴۸
 فیتزجرالد، پنلویی ۲۰۴
 فیسبوک ۱۱۵، ۱۲۰، ۱۲۲
 فیلیپس، ناتالی ۵۷، ۷۸
- ق**
 قطع ارتباط بزرگ (استاینر-آدر) ۱۰۹، ۱۲۱
 قورباغه و وزغ (لوبل) ۵۲
 قیاس و استنباط ۱۲، ۶۴، ۱۲۰
- ک**
 کار، نیکلاس ۸۳، ۲۰۲
 کارزار ریچ‌آوت آند رید ۱۳۱
 کارول، جیمز ۵۴، ۵۵، ۱۵۷
 کاسلین، استیون ۲۰۴
 کاغذخوانی ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۷۷
 کالوینو، ایتالو ۲۰، ۵۹، ۸۶، ۸۸، ۹۸، ۱۸۴
 کالینز، بیللی ۱۱، ۱۴۶
 کالینز، فرانسیس اس. ۴۶، ۴۷، ۵۷
 کامن سنس میدیا ۱۳۰، ۲۱۳
- کانت، ایمانوئل ۲۲
 کانسو، ریام ۷۰
 کپوس، فرنس زاور ۲۰
 کتاب الکترونیکی ۱۴۰، ۱۴۱
 کتاب وجود خارجی داشت (پاپیر) ۱۲۹
 کتاب‌خوانی از کتاب‌خواندن می‌گوید (منگوئل) ۶۰
 کتاب‌خوانی برای کودکان ۱۴۳
 کتاب‌های الکترونیک ۱۱۰
 کتز، ویکی ۱۷۴
 کتزیر، تَمی ۱۱۵، ۱۵۵، ۱۹۶، ۲۲۸
 کُخ، جودی ۱۳۱
 کرزویل، ری ۶۱، ۱۲۱
 کرگدن (یونسکو) ۱۰۱، ۲۱۷
 کریستف، نیکلاس ۴۲
 کشتن مرغ مقلد (لی) ۱۳۷
 کلارک، اندی ۴۴، ۲۰۵
 کلس، پری ۱۳۱
 کم‌عمق‌ها (کار) ۸۳، ۲۰۲
 کُنرات، سارا ۵۶
 کوپریک، استنلی ۸۳
 کوپریک، جینا ۱۹۸، ۲۰۵، ۲۰۷
 کوتاس، مارتا ۲۰۷
 کوزایی، نیکلاس ۱۶۲
 کولتی، سینتیا ۱۴۷، ۱۵۹، ۱۹۹
 کونیکووا، ماریا ۲۱۶
 کوپرو، جولی ۱۶۹، ۱۷۲، ۲۳۰
 کیفیت خواندن ۱۲، ۴۵
 کیفیت خواندن ۹۴
- گ**
 گاب، نادین ۱۴۹
 گابریلی، جان ۱۴۹
 گاردنر، هاوارد ۱۰۸، ۱۶۵

- گالین، تینزلی ۱۴۲، ۱۹۷
 کان، ایلین ۶۳، ۲۱۱
 گرنزی، لیزا ۱۲۵، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۶۱
 گروه دنیا‌های مجازی مایکروسافت ۷۵
 گریف، مارک ۶۴، ۶۵، ۲۱۱
 گرینفیلد، پاتریشا ۱۰۷
 گرینفیلد، سوزان ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۱
 گشویند، نورمن ۲۰۶
 گفتار مادرانه ۱۳۵
 گلدنبرگ، کلا ۱۶۴
 گلنیزر، جیمز ۱۹۸
 گلیسن، جین برکو ۱۳۶
 گم کردن راهمان در این دنیا (هاث) ۸۲
 گوشال، جاناناتان ۱۳۴
 گوتنبرگ، یوهنس ۱۰۶
 گوتوالد، استفنی ۱۴۲، ۱۹۶، ۱۹۷، ۲۳۱
 گودمن، آلگرا ۱۰۳، ۱۱۱، ۱۹۸
 گودوین، دوریس کرنز ۱۸۰
 گورنو-تمپینی، ماریا لوئیزا ۱۵۰، ۱۹۷
 گردن‌نوشته یک شاعر (وردزورث) ۷۳
 گورینگ، هرمان ۲۳۳
 گوسوامی، اوشا ۱۵۱
 گوگل ۸۸، ۹۹، ۱۱۵، ۱۲۰-۱۲۲، ۱۹۵، ۲۲۰
 گوگل اسکالر ۹۹
 گولنز، استیو ۹، ۱۹، ۱۶۲، ۲۰۱
 گولینکاف، روبرتا ۱۱۵، ۲۲۲
 گیتس، بیل ۱۸۲
 گیلیاد (رابینسون) ۷۰
- ل
 لاوت، مورین ۱۵۵، ۱۹۷
 لپم، لوئیس ۲۱۴
 لِرر، جونا ۶۹
- لرنینگ، کیوریس ۱۴۲، ۱۷۶، ۱۹۷، ۲۰۲
 لسو، نونی ۱۴۸
 لموین، هنری و تونی ۲۰۲
 لورکا، فدریکو گارسیا ۱۰۴
 لویتین، دنیل ۱۰۸، ۱۰۹، ۲۱۲
 لوین، مایکل ۱۳۸، ۱۳۹
 لوئیس، سی. اس. ۵۲
 لیتاو، کارین ۸۳
 لینچ، مایکل پاتریک ۶۹
 لیو، زمینگ ۸۰، ۸۱، ۹۵
 لیوای، مارگارت ۱۹۲، ۱۹۸، ۲۳۴
- م
 مادام بوواری (فلوربر) ۵۷
 مار، ریموند ۵۸، ۲۰۵
 مارتینی، کارلو ماریا ۱۹۰
 ماسک، ایلان ۱۷۷
 ماکیاولی، نیکولو ۵۲، ۵۳، ۲۰۸
 مامان‌غازی و واج‌ها ۱۳۶، ۲۲۳
 مان، توماس ۱۴، ۱۰۱
 ماندلا، نلسون ۱۸۷
 مانگن، آن ۸۰، ۸۱، ۸۳، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۶۶، ۱۶۸
 مایر، آن ۱۶۸
 محتوای مطالعه ۷۶، ۸۵، ۹۳
 مداربندی مغز ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۴۱، ۵۶
 مدارهای خواندن ۱۰۷، ۲۰۳
 مدرسه نیوگرنج ۱۷۳
 مرثیه آمریکایی (کارول) ۵۵
 مرکز جون گنز کونی ۱۱۴، ۱۲۳
 مرکز فناوری خاص کاربردی (گست) ۱۶۸
 مریخی (فیلم) ۱۲۰
 مزامیر ۲۳۴
 مسیح واقعی (کارول) ۵۴، ۵۵

- مغز خوانشگر ۱۱-۱۳، ۱۶-۱۹، ۲۱-۲۳، ۲۵، ۲۶، ۲۸، ۳۰، ۳۲، ۳۷، ۴۱، ۴۴، ۴۷، ۵۹، ۶۷، ۷۲، ۸۴، ۹۰، ۹۸، ۱۰۶، ۱۲۴، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۴، ۱۵۲، ۱۵۴، ۱۵۹، ۱۶۲، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۹۰، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۷
- مغز کودکان ۱۷، ۱۰۹، ۱۳۰
- مغز وسیع تراست از آسمان (دیکنسون) ۲۶، ۲۵
- مغزتان در حالت جین آستن (فیلیپس) ۵۷
- مک‌کاردل، پگی ۱۹۷، ۲۲۷
- مک‌کیلیپ، پاتریشا ۱۷۸
- مک‌لوهان، مارشال ۱۷، ۹۶
- ملویل، هرمان ۹۲، ۹۳
- من کاکاسیاه تونیستم (بالدوین) ۵۲، ۱۵۷
- مناطق بینایی ۲۹، ۳۴، ۴۱، ۲۰۵
- مندلساند، پیتر ۴۸
- منگوتل، آلبرتو ۶۰، ۹۰
- موبی دیک (ملویل) ۹۲
- موتولا، آنورلیو ماریا ۸۹، ۹۳، ۱۹۶، ۱۹۹، ۲۱۶
- موخرجی، سیدارتا ۱۸۰
- مورتن، جان ۱۱۶
- موریتس، کتی ۱۳۶، ۱۹۶، ۲۲۳
- موریس، رابین ۱۴۲، ۱۵۵، ۱۹۷
- موریسون، تونی ۵۲، ۸۹، ۱۹۳
- موسیقی ۱۳۳، ۱۳۶-۱۳۸، ۱۷۳، ۱۸۶، ۱۹۶، ۲۲۳
- مهارت‌های کدنویسی ۱۶۲، ۱۶۷
- میدل مارچ (الیوت) ۱۴، ۹۲
- میلر، برت ۲۲۷
- میلر، جرج ۸۴
- ن
- نارسابی هیجانی ۵۷
- نامه‌ها و کاغذهای زندان (بونهور) ۱۸۵
- نظریه ذهن ۵۷، ۵۸، ۶۶
- نفرت (استراسن) ۱۹۱
- نقاش باگیچ (گودمن) ۱۱۱
- نگروپانته، نیکلاس ۱۴۲
- نمایشگرخوانی ۸۱، ۹۷، ۱۶۴، ۱۶۸، ۱۷۲
- نورتون، الیزابت ۱۴۹، ۱۹۶
- نورون‌های آینه‌ای ۵۷، ۶۴
- نورویچ، جولین ۱۲۷
- نوسبام، مارتا ۱۳۴، ۱۵۶، ۱۸۹
- نوشتن روی کاغذ ۱۶۶
- نویمن، سوزان ۱۷۵
- نیو آمریکا ۱۲۳
- و
- واج ۳۷
- وارد، اریک ۲۰۲
- واژه‌یابی ۸۰، ۸۷، ۱۶۸
- واسرمن، استیو ۱۸۱
- واکر، آلیس ۴۸
- وانه‌گت، کرت ۲۳
- وایالوا، هاوایی ۱۵، ۲۰۲
- وایتهد، کولسن ۵۲
- وایگل، مارگارت ۱۶۵
- وجدان جمعی ۱۹۰، ۲۳۴
- وردزورث، ویلیام ۷۳
- ورزش ۶۴، ۱۳۳
- ورگیز، آبراهام ۱۸۰
- ولف، ماریان ۱۷۸
- وله، ژان-لوک ۸۰
- ونتر، کریگ ۱۶۲
- ونس، اشلی ۱۷۷
- وود، جیمز ۷۷
- وولف، ویرجینیا ۱۸۵، ۲۳۲
- وُجیتسکی، سوزان ۱۶۲

هوش مصنوعی ۱۲۱	ویزل، الی ۱۳۲
هوفت، فومیکو ۱۵۰، ۱۹۷	ویگوتسکی، لف ۹۲، ۱۶۴
هومبولت، ویلهلم فون ۱۹۲، ۲۳۴	وین، تدی ۱۸۱
هیلز، کاترین ۷۵، ۱۱۹	وینتر، آلیسون ۱۱۷
هیلسوم، اتی ۲۳۲	

ه

یادگیری استم ۱۶۴	هاپکینز، جرارد منلی ۲۱۵
یادگیری خواندن ۱۰۷، ۱۲۸، ۱۴۶، ۱۵۱، ۱۶۶، ۱۶۷	هاتین، جان ۱۲۷، ۱۳۱
یانگ، جین لوئن ۹۱	هاث، جان ۸۲
یولن، دیوید ۹، ۷۸، ۸۰، ۸۲، ۱۹۴، ۲۱۴	هاروف، کِثت ۹۹
یونسکو، اوژن ۱۰۱، ۲۱۷	هافستاتر، داگلاس ۶۳
	هافمن، ایوا ۱۱۹، ۱۸۲
	هالبرتال، موشه ۶۸، ۲۱۱
	هالکوم، فیلیپ ۴۴
	هالند، اسکات ۱۲۷
	هالول، ادوارد ۷۶، ۱۱۲، ۱۱۳
	هاوارد، جنیفر ۹۶
	هایدگر، مارتین ۶۹، ۱۸۱
	هب، دانلد ۲۹
	هراری، یووال نوح ۱۸۰
	هرست، مارتی ۱۴۳
	هرش، استیون ۱۷
	هرش-پاسک، کتی ۱۱۵، ۲۲۲
	هریس، تریستن ۱۲۲، ۲۲۰
	هسه، هرمان ۱۰۰-۱۰۴، ۱۹۱، ۲۱۷
	هکمن، جیمز ۱۴۸، ۱۷۴، ۲۲۶
	هکمولدر، فرانک ۵۸، ۱۳۵
	همدلی ۱۸، ۲۱، ۴۰، ۵۰، ۵۱، ۵۳، ۵۴-۵۶، ۵۹
	۶۶، ۶۸، ۷۱، ۹۵، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۳۴، ۱۵۶، ۱۷۰
	۱۷۱، ۱۷۷، ۱۹۳
	همینگوی، ارنست ۴۸، ۴۹، ۵۹، ۹۴، ۱۰۱
	۲۰۸، ۲۱۱
	هنری، اُو. ۸۱